

قرمجالی احمد ادهم [illegible]

Zātī, Süleyman

Dīvān-ı Zātī

تقیید بو بیتی صالی کونی صباح باشلادم
جمعه کونیده اختیار ۱۲ ایلیسی ده
رمضانک برینجیسی
اولدیغیندن [illegible]

(اسماعیل حقی قدس سره الباقی حضرتلرینك خلفارندن ذاتی)
(حضرتلرینك تصوفدن دیوان معرفتعنوانلریدر)

*** بسم الله الرحمن الرحیم ***

کل بروای محرم حق قیل نظامه ابتداء
بحقه حمد ایله رسوله ایله کل هم اقتداء

آج حقایق حقه سین کل و یرلدنیدن خبر
قلب عشاقی فرحناك ایله قیله اختفاء

تشنه دل اولنلره وحدت شرابندن ایجور
کیم خمارندن اولوب مست بوله‌لر ذوق وصفاء

راغب در دانه‌لر ایچون بحر حکمتدن چیقار
اویله بر کوهر کیم اولمیه اکا اصلا بهاء

مبتلای درد عشق اولنلرك لقمانی اول
شربت فیض زلالکدن ایچوب بولسون دواء

باغ وحدت کللرین بلبللره ایله نثار
عندلیب خوشنوالر ایلسون بر بر نداء

(شمع)

شمع دلداری کتور عاشقلره عرض ایله کیم
پر یاقوب پروانه وش تا ایده‌لر جان باش فداء

(ذاتباسن جانکی جانانه قربان ایله کل)
(ابتداسی اولدر انك اکا اولسون انتهاء)

کنز مخفیدن ظهور ایتدی محبت ابتداء
اول محبت خلعتنی کیدی شاه انبیاء
پرتور نور احد دی واحدیت بولدی اول
وار اولدی وارلغینه عرش و کرسی ارض و سماء
نور ازهردن کیوب تاج نبوت باشنه
همسر و سلطنتده قیلدی اول شاه استواء
چون نبوت عالمینه سرفروا ایتدی همان
بارکاهینه دکلدی نور اخضردن لواء
بلدیلر کیم شاه اولاك جهان آرابودر
اباغینه سوردی یوزلر انبیاء واولیاء
مظهر ذات وصفات فرد احد درشك دكل
انکیچون جبهه سندن نور حق و یردی ضیاء
انکیچون شرعنه ایتدی شروع اهل عقول
انکیچون کتدیکی یوله کیدرلر اصفیاء
لی مع الله سر ینی عاشقلره قیلدی بیان
انکیچون ویردیلر آینهٔ قلبه جلاء
موتوا قبل ان تموتوا دیدی چونکه اول رسول
انکیچون وارلغندن اولدیلر انلر فناء
ثمه وجه الله رمزینی چو تدریس ایلدی
سمع جانه ایردی اول دلال وحدتدن نداء
چشم عرفانه کورندی هر طرفدن روی حق
کحل مازاغ البصردن چون چکلدی توتیاء

(ذاتیٔ ادنی نیجه مدح ایلیه اول شاهی کیم)
(چون اوله مداحی انك اول جناب کبریاء)

قاپو کدر مسند دولت نه دولت دولت اعلا
طاپو کدر مرصد رفعت نه رفعت رفعت بالا
که سن اول نور عینین سك نه عینین شاه کونین سك
نه کونین سر وحدتسك نه وحدت وحدت کبرا
سن اول سردارا کرمسك نه اکرم نورا قدمسك
نه اقدم عین رحمتسك نه رحمت رحمت مولا
کلامك در کوهر در نه کوهر آب کوثر در
نه کوثر بلکه حکمتدر نه حکمت حکمت غرا
وجودك مظهر عرفان نه عرفان باعث ایمان
نه ایمان مخزن نعمت نه نعمت نعمت عظما
چوسنسین مقصد آدم نه آدم مفخر عالم
نه عالم رهبر جنت نه جنت جنت علیا

(سنی مدح ایده مز شاعر نه شاعر بیکده بر ماهر)
(نه ماهر ذاتی بی همت نه همت همت ادنا)

اسرار لبك فاش اوله لی ای صاجی لیلا
جان بلبلنی ایلدی آشفته وشیدا
آثار رخك غمز ایده لی حسن جمالك
اولدی بوجهان ایجره نیجه فتنه هویدا
شول حسن بهشتنده قومش دانهٔ فلفل
بو مرغ دلی صید ایده تا دلبر رعنا
ابروی کماننده طوتار تیر خدنکن
مقصودی انك بوهدف جانه در اما
صحرای دله دکدی علم اوشه خوبان
قصد ایلدی جان ملکنی تا ایلیه یغما
اول بادشهك روی جلالن کوروب عالم
باش اکدی جهان خلقی اکا ایتدی تمنا

(غرق ایتدی فنا بحرینه هب اسمله رسمی)
(عزم ایتدی بقا ملکنه بوذاتیٔ ادنا)

(ندر)

ندر بوكز مخفيكن نمايان اولديغك جانا
ندر عالمده هر معدنلره كان اولديغك جانا
سن اول ذات معلاسين نظيرك يوق سنك اما
ندر يا صورتا انواع والوان اولديغك جانا
بنی بو باغ دهر ايچره كمسنه بيلدی ديرسين
ندر دلدن دله عالمده دستان اولديغك جانا
ديمشسين بن سموات وزمينه صغمزم اصلا
ندر مؤمنلرك كوكلنده پنهان اولديغك جانا
يقارسين نار هجرانه ولی عاشقلری هردم
ندر وصلكله كاهی دردەدرمان اولديغك جانا

(بوذاتينك وجودين محوايدوب هب وارلغن الدك)
(ندر جاننده انك يته جان اولديغك جانا)

دوشلدن عشقكه جانا كورنمز كوزمه دنيا
عجب كار ايلدی جانه بوعشق يارايله سودا
پراوزكه سردرا كلانمز كوكل باغ جهان ايچره
كورنمز عالمك ذوق وصفاسی كوزمه اصلا
بنم اول مرغ لاهوتی كمسنه بيلمز احوالم
غريب كلستان اولدم بنم پربلبل شيدا
نه بيلسونلر بواسراری نيجه فهم ايلسون غافل
لدنيدن خبر بيلمزكز ربی باك وبی پروا
قنی برسينه سی يانق بكا همدم اوله هردم
قنی دردی دلارادن اولان مجنون كبی رسوا

(بوميقات محبتده كين احرام تجريدی)
(سزادر اكا ای ذاتی وصال كعبهٔ عليا)

شتای لای الانو بهاری ايلدی افنا
آچلدی روی وحدتدن نقاب دلبر رعنا
كمال حسنن عرض ايتمش سراسر جمله اشيادن
بو برفيض نهانيدر ايدر عاشقلره اعطا

انك روی وصالندن اولنلر دمبدم بهره
فغان ایلر سحر کاهی اولور بلبل کبی شیدا
صونالدن عشق مین ساقی اونوتدم عهدیمی ساقی
بنی لیلای آفاق قیلوب مجنون کبی رسوا

(کل ای ذاتی مجرد اول علایقدن اولوب فانی)
(بوکون میدان حقانیده ایله واریکی یغما)

طوغدی وحدت مشرقندن آفتاب
رفع اولندی روی کثرتدن نقاب
عرض دیدار ایتمکه هر ذره بی
مصحف حسننه قیلمش بر کتاب
جان مشامنه ایرلدن بوی دوست
بلبل جان کورمکه ایلر شتاب
نار هجرانه نیجه صبر ایلسون
آتش عشق بغریمی قلدی کباب

(لیلهٔ قدرکی کوزله ذاتیا)
(آچیلور البت سکا برقوتلو باب)

ای کوکل دریای غفلتده غریق اولدک عجب
بیلمکه شول کوهر اصلکی قلمزسک طلب
فرصتی فوت ایلدک حیفاکه کندک بلمدک
صو یرینه خرج ایدرسین عمریکی هر روز وشب
سن نفخت فیه من روحی دمندن دوغمدک
احسن تقویمک اسفل قیلمغه ندر سبب
کچ فراغت تختی اوزره شاه عالم اول بوکون
سن همای آسمانسین یوق یره چکمه تعب

(چونکه حقکدر هویت ذاتیا کل فارغ اول)
(بنلکك محوایلیوب ترك ایله اسم ورسمی هب)

پیر عشقدن من اوللدن تامنیب
باغ فرقت ایجره اولدم عندلیب
شربت وصلیله قلمزسه دواء
چاره ایتمز دردیمه هیچ برطبیب
بارانیسم یوق جهان ملکنده کیم
حالمی عرض ایدم اکا بن غریب
یاالهی سن بیلورسین حالمی
سندن ارتوق یوق انیسم یامجیب

(ذاتیٔ ادنایی ایرکور وصلکه)
(رؤیت دیدارکی ایله نصیب)

(کوکل)

کوکل لوحنده محبوبك شعاری اوله‌لی مکتوب
یتوردم عقل وفکری هب انکچون اولمشم مجذوب
حریم قدس لاهوته ایدر جان بلبلی آرزو
دمادم آه وزار ایلر بو کلخانده قالوب محجوب
نه بر پرده قرار استر نه نام ونه نشان استر
نه حوری نه جنان استر اولوبدر عشقه چون مغلوب
بنم مجنون آواره اولوب دردیله بیچاره
وجودم اولدی پرپاره صنما سین اولمشم ایوب

(کل ای ذاتی یتر چکرتمه بنلك طاسك ابسم اول)
(چون اولدر عاشق و معشوق اودر طالب اودر مطلوب)

سمایی صدر ملك ماهی شودم کیم ایلدی پرتاب
صنماسین بودرونمده آچلدی نجه یوزبیك باب
کلوب تخت اوردی جانمده وجود اقلیمنك شاهی
کوکل مکی اولوب معمور قورلدی منبر ومحراب
بو بزمی نهایتدر صفایی جاودانیدر
بونی صانمه که هر شخصه ویرر اول عالم وهاب
بو بر کنز خفیدر کیم بوکا عقلك الی ایرمز
کنز یرا سر سلطاندر بیلور انی اولوالالباب

(وار ایمدی سنده ای ذاتی بو سری آشکار ایتمه)
(بو بر دریای حکمتدر سوزیکی ایله اطناب)

کل ای دل استه مولایی الکده وار ایکن فرصت
ندن سودك بو دنیایی ندر انکله بو الفت
هوالردن یترال چك هوایی وصل یار ایسته
نوافلدن کچ ای صوفی اودر فرض اکا قیل نیت
مصفا قیل کوکل آینه سین سعی بلیغ ایله
تجلیء جمال ایده سکا هر روز وشب حضرت
غنایی لایزالی بول بو کون کل فقر فخر یدن
بولمناز هیچ انك کبی جهانده براولو دولت

(شتابی کثرت ایچره کل قومه جان بلبلن محبوس)
(بهارو حدته ابرکور کل ای ذاتی ایدوب غیرت)

ایچردی خضر معنوی خسته دله آب حیات
بردخی اولمز اول ابد صمنا اکا کلور ممات
دلخانه سی پرنور اولوب و یرانه سی معمور اولوب
جان بلبلی مسرور اولوب بولدی حیات باقیات
اصلنه ایردی چونکه جان استمزم نام و نشان
ذره قدر ایلمزم دار جنانه التفات
صمنه بنی خوف ایدرم نار جهندن ای کشی
پروانه وش عشق اودینه یقارم هر لحظه قنات

(کل سندخی ای مدعی بو ذاتیء ادنی کبی)
(عالم اطلاقه ایرش تا بوله سین سنده نجات)

دلا کل بیرعشق رهنمایت
اودر بیك خدا معناده ای جان
کتور دلدن حجاب ما سوایی
محبت بوته سنده ایله احراق

اندنده جسم جانی روشنا ایت
سن انی کندو که کل آشنا ایت
درونك حانه سنی پرضیا ایت
وجودك کوهرینی بی بها ایت

(کل ای ذاتی فنا اندندر فنا اول)
(سریر سلطنتده استوا ایت)

کل ای جان بلبلی عزم بهار ایت
یتردم بسته سین وار سنده زار ایت
نه یرده برکل خندان بولورسك
اکا سر نهانك آشکار ایت
ولی زنهار صاقین غربتده قالمه
کلستان قدیمی اختیار ایت
که سنسین مرغ قدس لامکانی
بو کثرت کلعزارندن کذار ایت

(یتر بلبل کبی اواره اولدك)
(کل ای ذاتی فراغتده قرار ایت)

(کالدی)

کلدی اول جانان ایلندن بنه بر دلدار دوست
سن وبروب میدان عشقده ایلدی اظهار دوست
نقد جاننی ویروب جانانه واصل اولمغه
وارمی راغب مشتری کیم ایلسون بازار دوست
بلبل شوریده لر فریاد وزار اتسون بنه
نو بهار اولدی آچلدی زین اولوب کلزار دوست
ای فراش حسرت ایچره حسته دالمه کلبرو
روی دلداره نظر قیل کوره سین رخسار دوست

(حمد لله وار می یغما ایدلدن ذاتیا)
(شش جهاتمدن آچلدی پرده دیدار دوست)

شهادینک قیامیدر شریعت
جهانک هم نظامیدر شریعت
انکله حفظ اولور بو خلق عالم
حقک دار السلامیدر شریعت
انوکله در بقای جمله اشیا
اساسیدر دوامیدر شریعت
انکله فتح اولور باب طریقت
رسول الله کلامیدر شریعت
حقیقت کرچه کیم سر خدادر
ولی عقلک مقامیدر شریعت
حقیقت حصه سیدر اولیانک
بیلک احکام عامیدر شریعت
حقیقت تختکاهیدر رسولک
انک ظاهر پناهیدر شریعت
معارف بارکاهنده قرولمش
مجوهر بر خیامیدر شریعت
حقیقت شمسنی صاقلر عدودن
انک قات قات غمامیدر شریعت
باشنده تاجیدر اهل عقولک
دخی زرین زمامیدر شریعت

(طوتا کور ذاتیا شرع خدایی)
(کالانک تمامیدر شریعت)

زاهد کل ایله سن اهل عرفان ایله بحث
ذره کور ایلرمی اصلا مهر تابان ایله بحث
سن انانیت بوجاغنده دوشن بر قطره سین
پس ندن ایلرسین آیا بحر عمان ایله بحث
قیل وقال ایله بتر عمرک کچوردک ای فقیه
کل معارف دفترندن ایله مردان ایله بحث

بولدیلر صاحب وجودی سندخی ای منطق
کاه وجوب ایله ایدرسین کاهی امکانه بحث

(ذاتیا کل فارغ اول احوال عالم بویله در)
(مثل مثلیله ایدر اقران ایله بحث)

ایا عاشق اولورسك حقك وصفندن اول بحاث
سکا لطف کمالندن جمالین ایلسون ابراث
صقین درد دلارادن شکایت ایلمه اصلا
ویروب در مالکی دردالی اودر عاشقلره میراث
کل ای زاهد قوانکاری ارنلر راهنه عزم ایت
جهالت چاهی ایچنده نیجه بر ایده سین الباس
اولوم کلمزدن اول اول بقای لایزالی بول
قیامتدن خبردار اول مکانك اولمدن احداث

(بو معجز نظمی ای ذاتی یتر کل ایلمه تطویل)
(نه فیض فصاحتدن کتور بر نظم ایدوب احداث)

اولمه دلا منکر حق اکلامه ارکان عبث
عارف بالله اوله کور ایتمه تلف وقتك عبث
کندوبی بلدرمك ایچون کنز خفی ایتدی ظهور
ایتدی وار حضرت حق جن ایله انسانی عبث
نفسکی بیل تا بیله سین ربکی کل بیلمه خلاف
بویله دیدی چونکه رسول کورمدبو برهانی عبث
کیمکه ارنلر یولنه کیردی ایسه آچدی کوزین
کوردی حقیقت بوزینی کورمدی مرد انی عبث

(ذاتی ادنی کوره لی مرد حقك جنبشنی)
(کورمدی هیچ عرصهٔ عشق ایچره دورانی عبث)

سنك عشقکدرر جانا بنم افغانمه باعث
کیرو درد فراقکدر اولان درمانده باعث
معنبر کاکل عقلم پریشان ایلدی شاهم
شراب لعل نابکدر بوکون مستانه مه باعث

بوزلك كلزار ينده بردم نظر قيلمزسه بو چشمم
اولور بلبل كبي هردم شهنا نالانمه باعث
تسلئ وصال الكله كوكل مرغي شاد الله
غم هجرلك بتر اولدى دل سوزانمه باعث
بوميدان محبتده بوكون اى زاهد خود بين
اولان عشق الهيدر بنم دورانمه باعث

(تجبمی عرضحال ايتسم اوشاهلر شهنه ذاتی)
(بنم هب حسبحالمدر دلا ديوانه مه باعث)

تجلئ نهانی طور قلبم ايلدی مبثوث
كوروب موسئ نفسم اشبو حالی ايلدی منكوث
خطابی لن ترانی سرى اولدم آشكار اولدی
ايروب وحدت بقاسی زائل اولدى آرەدن محدوث
ايچوب آب حيات جاودانی دست قدرتدن
اولندی جان جهانينه چو خضر معنوى مبعوث
كوروب مرآت قلبمده نقوشين جمله اشيانك
ايدوب آفاقى هب انفس نه وارث قالدى نه موروث

(كل اى ذاتى بو سرك انتها سندن خبر ويرمه)
(دل وجانكده حفظ ايله صاقين كيم اولمسون مبحوث)

كل اى صوفی وصال استه بو كون غير سوادن كچ
همان روی جمال استه بتر حب سوادن كچ
كوكل ملكك مصفی قيل كيدر خار ايله خاشاكی
خلوص اوزره عبادت قيل كل عجب ايله ريادن كچ
بيلورسين بو فنا ملكی دكلدر كيمسه يه باقی
بقای لايزال استه بو ملك بی وفادن كچ
صاقين آلينه الدانمه سنی صيد ايتمسون دنيا
نقوش ور نكنه باقمه قو تاج ايله قبادن كچ

(بيلورسين كيم هر ايش تقديراللهدن اشلنور ذاتی)
(كه هر كس خلقتن اجرا ايدر كل ما جرادن كچ)

کل ایمدی جان بلبلی طورمه کلستانه قاج
ناله وزار ایتمکه باغ ایله بوستانه قاج
ظلمت هجری براق واریوری پروانه وش
پرآچوبن یانمغه شمع شبستانه قاج
قالمه جهانده کل ای کشی حیوان کبی
پیره اولاشدر اوزك خدمت مردانه قاج
من عرفك سرینی بلمکی سن زاهدا
استریسك کل آنی صحبت عرفانه قاج
نیجه برای خسته دل درده اولورسك اسیر
درد که استرسون علاج حضرت لقمانه قاج

(آب حیات ایچمکی استرایسك ذاتیا)
(دامن خضری طوتوب چشمهٔ حیوانه قاج)

جمالك آفتابی عقل وفکرم ایلدی تاراج
قالوب دریای حیرتده بنی غرق ایلدی امواج
وصالك کعبه سین هرکز طواف ایتمکدر مقصدم
قیلم تاجانمی قربان اودر عاشقلره معراج
حقیقت یوزینی کوردی وجود محو محض اولدی
اناالحق دار ینه بردار انکیچون اولدی اول حلاج
بنم بوکون سنك زلف جلالك دارینه منصور
بنم مجنون آواره کزارم طاغ وطاش واغاج

(جمالك شمعنی یاندر وصال رویکه قاندر)
(بوکمتر ذاتی بی جانا سوایه ایله محتاج)

کل ای دل بزم وحدتدن شراب ایچ
شراب خوشکوار لعل ناب ایچ
که مثلی اولمیه اصلا جهانده
شونك کبی برآب مستطاب ایچ
بولوب برساقئ مردانی ای دل
انوك پیمانه سندن برلباب ایچ
مشام حالکی ایله معطر
بوکون عطارلندن وار کلاب ایچ

(خضر کبی ایچمش آب حیاته)
(کل آذاتی وار ایمدی برخوشاب ایچ)

کجدی کل بزم شتادر کلستانه بولمه صوج
انکیچون ایتمز افغان بلبلانه بولمه صوج
ای کمانکش منزل مقصودده تیر ایر کورمکه
یوق سنک دستکده قوت هیچ کمانه بولمه صوج
شمدی کم اولدی زمانه دیمه ای ابله کشی
ایوو کم خلقك اشیدر کل زمانه بولمه صوج
کیمی عاشق ایدوب کیمی معشوق ایلین
کیمدر آنی بلمك سن عاشقانه بولمه صوج
هب انوك حسنی بلاسیدر بنه غوغای عشق
زاهدا کل یوق یره سن این وآنه بولمه صوج

(کندو کندکدر سنی عالمده رسوای ایلین)
(زره دکلو ذاتیا خلق جهانه بولمه صوج)

صوندی بنه جامزه ساقیٔ عشق جام فرح
یازدی بنه لوح دله کاتب عشق نام فرح
کجدی شتای هجر غم ایردی بهار فصل کل
باشلدی زاره بلبلان ایردی چوهنکام فرح
ایردی ذوق وصفا قالمدی بر زره کدر
لیلهٔ قدره ایردی جان اولدی بنه شام فرح
حاجیٔ صورت یوری وارمروهٔ جانانه یتش
سعی صفا ایله کیوب اکنکه احرام فرح
بیت دلی ایله طواف علمدن زمزمن ایچ
نفسکی ذبح ایلیه کور ایتمکه بیرام فرح

(ذاتیٔ ادنی کبی کل سن سنی سن ایله رد)
(استه بو کون وصل حق پس بودر انجام فرح)

جانی نثار ایتمین بولمدی جانانه راح
عزم بهار ایتمین بولمدی کلستانه راح
آغلیان روز وشب حضرت یعقوب کبی
بولمادی اول بتلش اول یوسف کنعانه راح

چكمين ايوب كبى درد و بلا محنتن
عاقبت اول دردينه بولمدى درمانه راح

حق يوله عار ايتميوب درويش ايدن اوزنى
شكسز ن اول بولنسر همت مردانه راح

(هر كه بو كون ذاتيا صحبت عرفان ايده)
(منطق الطيرى بيلوب بولدى سليمانه راح)

ادنى علمنك كنزين آچارسه اول غنى فتاح
نثارايدم سنره اندن معارفدن اولم شراح

ولى سنده صقين موسى كبى خضره ايدوب اعراض
انك افعالنه صبرايت جوابه اولمغل الحاح

وجودك فلكنى كل خضر پيره ايله كل تسليم
دلوب انى فنافلسون يكيدن ايلسون اصلاح

كه بو فلكدا ونفس بد فعال الصونسون تاكيم
كوروب بوحالى شاداولسون صفالرايلسون ملاح

دخى اماره نفسك نوجوانن ايلسون مقتول
كله ارواح قدسيدن انك يرينه بر وضاح

دخى ويرانه قلبك اول بناسين ايلسون محكم
او زيرا كنز سلطاندر انى آچيه هر مفتاح

(كل اى ذاتى فراغت قيل بواسراره نهايت يوق)
(بونكله اكتفا ايله نيجه براوله سين بواح)

بوكون وارلق جهاندن كچنلر
اولا ردزر ؤيت رحمانه صالح

يناالرآتش عشق ايله دائم
اولورلر درد ايله دورانه صالح

كيروب طاوس كبى ميدان عشقه
انوكچون اولديلر جولانه صالح

كل اى صوفى درونك ايله صافى
اوله سين سندخى عرفانه صالح

بوكون صوم سوالى كيم طوتارسه
اولور اول وصلت جانانه صالح

(وصال عيدده هركيم ايرسه ذاتى)
(انونك جانى اولور قربانه صالح)

(عندليبان)

عند لبیاقیل فراغت ایله کلشن ایله صلح
نیجه براتمز سین آیا ورد خندان ایله صلح
کل اوتور کنج شتاده روز وشب زار ایله
عاشقانك یتمه بغرین ایله نالان ایله صلح
ای اسیر درد اولان طورمه یوری لقمانه وار
شربت نابیله ایتسون تا که درمان ایله صلح
ویرمه رخصت نفسکه دائم اطاعت ایلسون
قولاعه بل بغلسون کیم ایده سلطان ایله صلح

(ذاتیا بازار عشقده نقد جانك ویر بو کون)
(تا اوله سین یارین آنده شاه خوبان ایله صلح)

هر کیم حقی ذکر ایتسه آلتدر اکا تسبیح
بیل حضرت باریدن نصرتدر اکا تسبیح
سرینی اوتسبیحك فهم ایلیه مز غافل
بدعت کورینور زحمتدر اکا تسبیح
اول شاه رسل چونکیم تسبیح ایله ذکر ایتدی
کیمکه اکا امتدر سنتدر اکا تسبیح
شول نفس بداندیشی انکله ایدر تأدیب
اطوار مقاماته رفعتدر اکا تسبیح
جمله که انی الله هر شخصه ایدر اعطا
مردان خدادن بیل همتدر اکا تسبیح
هر کیمکه جهان ایچره اسمایه اوله قابل
اول شان جهان بختدر دولتدر اکا تسبیح
آثار سعادتدر اشعار ولایتدر
قسام ازلدن چون قسمتدر اکا تسبیح
افعال وصفاتنی توحید ایدن عارفلر
ذاتنه عروج ایلر حکمتدر اکا تسبیح

(اسما ایله بوذاتی فرق ایتدی مسمایی)
(سلطان سلاطیندن خلعتدر اکا تسبیح)

آسياب آسا اوكودر آدمى ميناى چرخ
اغزن آچمش يوتمغه دنيايى اژدرهاى چرخ
وارميدر دوعالده برجان دوشميه چنكالنه
پروبال آچمش جهان اوزره كورك عنقاى چرخ
رستم ايله قهرمانى يله ويردى عاقبت
يرلر التنده تراب ايتدى نيجه دارايى چرخ
باغ عمره ذره دكلو مرحمت ايتمز بيلوك
صولدورر كلزار ايچنده چوق كل رعنايى چرخ
نيجه سنى كولدروب كيمنى دائم اغلدر
نيجه سين قول نيجه سين سلطان ايدر بالاى چرخ

(دائما بوخلق عالم اشبو حالات اوزره در)
(تا ازلدن بويله در بيل ذاتيا املاى چرخ)

حقك اوصافنى تقرير ايدر شيخ
كوكلر خانه سين تطهير ايدر شيخ
خدا قلمش انى عالمده معمار
دل ويرانه يى تعمير ايدر شيخ
معاش اهلى دكلدر عقل كلدر
انكيچون حسنله تدبير ايدر شيخ
نه كيم آفاق وانفس كورسه انسان
كماليله انى تعبير ايدر شيخ
طفار زنجيره نفس بد فعالى
رياضتله انى تحبير ايدر شيخ
قيلور تدريج ايله اسمايه قابل
صفات حسنله تصوير ايدر شيخ
كيمنى قال ايله ايلر تسلى
كيمنه حال ايله تبشير ايدر شيخ
كيمنى اير كورر قرب وصاله
تصرف اهليدر تصدير ايدر شيخ

(ولى ذاتى كبى شيخ چوقدرما)
(دل وجانى قنى تنوير ايدر شيخ)

اهل عشق ايسك اكر اى دل كلامه طوت صماخ
وصف معشوقدر ديتن بوخوش پيامه طوت صماخ
ايله هرمدعينك كفت وكوسنه نظر
جان ودلدن كوش ايدوب وخبرالا نامه طوت صماخ
من رأنى قد رأى الحق ديدى چونكيم اول رسول
كل بوسردن اولمه غافل اول امامه طوت صماخ

احسن تقویمك اعلا ایکن اسفل ایلمه
حق سنی قدره ایرشدرسون سلامه طوت صماخ
حق استرسك حقك دوستلر یله وار صحبت ایت
مجلس عرفانده اوصاف کرامه طوت صماخ

(نیجه بر اهل مقالی کوش ایدرسین ذاتیا)
(مکتب عرفانده اهل مقامه طوت صماخ)

ویره لی باد کرم جانمزه بادهٔ نفخ
دل ویرانه مزی ایلدی آبادهٔ نفخ
سحری بلبل شوریده کبی زار ایدرم
تعجب ایلدی رسوایی دلشادهٔ نفخ
قومادی ذره قدر بنده وجودك اثرین
کیره لی بیت دله شوقله شهزادهٔ نفخ
ایرشورسه اکر اول باغ دل ویرانه
بتورر دراو ریاحین ایله کل ولالهٔ نفخ
فیض حقدر ولی میزابدر اکا نطق ولی
اول اجلدن ایدر اندن جریان مایهٔ نفخ

(صور اسرافیله مظهر بیل انی ای ذاتیا)
(کیم اوله روحی روانك سنك آزدهٔ نفخ)

ای واحد وفرد واحد ای وصفی الله الصمد
عصیان بی پایان ایله کلدم قپوکه قیلمه رد
لطفکله بو بی چاره یه فضلکله بو آواره یه
عفوکله یوزی قاره یه ایله آیا شاهم مدد
عاصیلره غفران سنك دردلولره درمان سنك
اطفله هم احسان سنك احسانکه یوقدر عدد
سن جانلرك جانانسین دردلولرك درمانسین
عالملرك سلطانسین بن برغریب مستمند

(دردنه قالمزسك دواسنی قو یوب کیمه واره)
(یاداخی کیمه یلواره بوذاتی ادنی دردمند)

المدد ای شاه عالم حسرتکله المدد
یاندی کل اولدی وجودم فرقتکله المدد
باغ دهرا ایچره بوکون فردایه صالمه سن بنی
اولورم عالمده رسوا وحشتکله المدد
طورقلبه ایرمز ایسه نور ذاتکدن ضیا
اولمزم اصلا تسلی وصلتکله المدد
آستان خانقاهکده قودم جانیله باش
روز وشب ایله مشرف خدمتکله المدد

(دل اقامت ایتدی جانا وصلتك محرابنه)
(ذاتیٔ ادنی بی شاد ایت رؤیتکله المدد)

عروس دهره ای دل سن صاقین کیم اولمغل داماد
نقوش دل فریبیله سنی صید ایتسون صیاد
نه یردن کلدك ای جان بلبلی باغ جهان ایچره
اوکلزار قدیمی سن عجب ایلرمسین هیچ یاد
ایردی باغ وحدتدن مشام جانه خوشبولر
ایدردك بلبل شوریده وش شام وسحر فریاد
صفاسی بزم لاهوتی سنی مست ایلسه صوفی
بجردك جان وباشکدن اونوردرك نماز واوراد

(سؤال اولنسه ذاتینك اکر درد درونندن)
(کیجه کوندز ایدر زاری اولو بدر عشله بر باد)

خرابات حقیقتده بوکون مخمورز ای زاهد
شراب خوشکوار یدن ایچوب مخمورز ای زاهد
ولی کوبی خرابات ایچره رسوا اولمشز اما
بز اول ابدال عشقز تا ازل معذورز ای زاهد
کهی هجر وفراق یارایله محزون وسر کردان
کهی روی جانیله عجب مسرورز ای زاهد
بزه عید وصالك غرهسی کوندن عیان اولدی
انکیچون عیش وعشرتدن بوکون دمستورز ای زاهد

حقارتله نظر قیلمه بزه بو باغ دهر ایچره
پلاس التنده غنی اولر بزز دستور زای زاهد

(دم امساك ایلرز ذاتی اکرچه بز انا الحقدن)
(ولی دار جمال یاره بز منصورز ای زاهد)

بارکه سعادته سور یوزکی ایله سجود
تاکه غبار کبی اوج سمایه قیل صعود
فرقت یار ایله غریب قالمه صقین بریه ده
کعبهٔ کونه ایرش محرم اولوب ایله قعود
استریسك خضر کبی سنده بوکون آب حیات
جرعهٔ وحدتدن ایچوب ایلمه کثرتله قیود
جمله جهان آینهٔ صورت حقدر ای کشی
فانمادرسین اوقی کیم ایدرسین حق شهود

(ذاتی ادنی کبی سن جانکی جانانه ویروب)
(اصلکه کل ایله رجوع تاکه حقانی وجود)

درکهکدر پادشاهم بن قولوکه مستعاذ
اندن ارتوق بوقدرر بودرده منده برمعاذ
بن غریب بی نوایه لطف واحسان ایلکل
سائل محتاجکم ایتمه قپودن انتباذ
خیلی دمدر کنج غمده زار کریان اولمشم
کوکب نجم سعادت برخبر ایله نفاذ
دار غربتده یتر آو آره اولدم بن غریب
اشیان قدسه جانا سن بنی ایله نهاذ

(ذاتی ادنی سنك دائم وصالك آرزولر)
(محنت ایچره قومه انی وصلتکله ایله شاذ)

ساقیا صون بادهٔ عشقی ایده تاجانی شاذ
بزم خاص اولسون نه ایله بوکون مردانی شاذ
خانقاه کوکلك بردم کلوب مهمانی اول
صحبتکله ایله جانا بودل ویرانی شاذ

حسرتکله کوزلرم یاشنی سیلاب ایلدم
رؤیتکله ایله شاهم دیدهٔ کریان شاذ
کاشنی حسنک تماشاسنی قیلسونلر بنه
قیل صفانی زینتکله بلبل نالانی شاذ

(کوی وصلك سائلیدر اشبو ذاتی دردمند)
(لطف واحسانك اومارسن ایله جانا آنی شاذ)

الان جانا جلالکدن تلذذ
دو کوزلر اشك چشمن فرقتکدن
یانانلر آتشی عشقه دمادم
ایشیدن خسته دل وصفن حبیبك
ایرسه شعلهٔ شمسك جهانه

بولور روی جمالکدن تلذذ
آلور آب زلالکدن تلذذ
بولور البت نوالکدن تلذذ
آلور شکسیز خیالندن تلذذ
ویرر مهر کالکدن تلذذ

(شهیا حسنك کتابنی یازارکن)
(الور ذاتی وصالکدن تلذذ)

وارمیدر عالمده ای دل جان جاناندن لذیذ
شربت وصل ذلالیدر بکا جاندن لذیذ
نار هجرکله یناسم ذره دکلو غم دکل
دل دماغنده اولورمی نار هجراندن لذیذ
بودل ناشادمك دردینه درمان استم
درد دلبر درعشاقه درماندن لذیذ
بو کوکل اقلیمنه عشق ینه شاه اولمق دیلر
بولمدم زیرا جهانده عشق خوباندن لذیذ

(حب جانانی کوکل اوجنه یازمق استرم)
(کیم درون دلده اولمز ذاتیا اندن لذیذ)

طوتالوم جان وکوکل ایله یار اول یاره امید
نه عجب ایلر زوعدهٔ دلداره امید
دیر عشقه کیرهلم بزده سیاه پوش اولهلم
ایدهلم صدقله سودای جفا کاره امید

قلب ویرانه مزی تا که ایده معمور اول
طونالم جان ایله ای دل بز اومعماره امید
کوزه در لیلهٔ قدرنی انك عاشقلر
بغلیوب شام وسحر رؤیت دیداره امید

(عرضحال ایتمکه سن شاهه بوذاتی اذنی)
(باب لطفکده طوروب ایلر او بیچاره امید)

کلبروای طالب اسرار حق قیل انتظار
بلبل آسا ایله افغان چون ایرشدی نوبهار
بو وجودك زورقنی صال حقیقت بحرینه
معرفت شهرینه ایر کورتا اوله سین نامدار
ثمه وجه الله سرندن اولنلر حصه منـد
قنده باقسه کوردیلر دیدار حق آشکار
بیلدیلر کیم اول اولدر آخر اولدر ظاهر اول
باطن اولدر حقدن ارتوق کورمدیلر پایدار
انکیچون حق یولنده جان وباشی ویردیلر
انکیچون مال وملکی ایلدیلر تار مار

(جام وحدتدن ایچوب مدهوش اولوبدر ذاتیا)
(انکیچون اولمز انلر ذره دکلو عقله یار)

ایچلسه کوثر وحدت می خرابی نیلرلر
صاچلسه جوهر حکمت دریکتایی نیلرلر
جهان ایچره مراد عاشقان معشوقه ایرمکدر
جوجان بولمیه جانانی قوری سودایی نیلرلر
جمال حق هر یوزدن تفرج ایتمه در مقصود
که بر کوز کورمیه حق اونا بینایی نیلرلر
دلا جنت صفاسندن غرض ذوق الهیدر
ایرنلر وصل حقه جنت وحورایی نیلرلر

(شول کیم بحر وحدتده وجودین محو محض ایتدی)
(فنا اولدی اول ذاتی دخی دعوایی نیلرلر)

سنك عشقكه دوشنلر وصال اندر وصال استر
بتر جور وجلال اولدی جمال اندر جمال استر
الوم طوت دوشمشم قالدیر مدد قیل بکا سلطانم
بو بر مشهور مثلدر هر زواله بر کمال استر
تحمل ایلمز جانم فراق وهجرکه شاهم
که زیرا آتش هجرانی چکمکه مجال استر
تکاپو قیلمدن دل تشنه‌لر راهکده مقصودی
سنك روی وصالکدن بولر آب زلال استر
کل احسان ایله لطفکدن کریما ایلمه محروم
بو سائل قوللرکسندن دمادم خوشخصال استر

(انکیچون بلبل شوریده وش زار فغان ایلر)
(دوکر ذاتی زلال فیضی سحر حلال استر)

منطق الطیری بلن تخت سلیمان اولور
طالب حق اولانه حجت وبرهان اولور
علم لدنی بیلور کامل اولان کشیلر
هرکه بو علمی بیلور معدن عرفان اولور
حکمت اولور سوزلری خسته دل اولانلره
علت وامراضنه معنئ لقمان اولور
صبح ومسا زار ایدر بلبلی بیزار ایدر
عاشقی بیدار ایدر دردلره درمان اولور
کیمکه بو عارفلرك سوزنه اقرار ایده
آب حیاته ایروب ساقئ مردان اولور

(درویش ایده کور اوزك عارف ایسك ذاتیا)
(درویش اولانلر بو کون معنیده سلطان اولور)

دلا کیفیت عشقی بوری مخمور اولاندن صور
ایچوب وحدت شرابنی ابد مخمور اولاندن صور
صاقین کیم سر عرفانی مظاهر اهلنه صورمه
انی انجق معارفله طولوب پرنور اولاندن صور

اکر ماهیتن لطف ایله قهرك بیلمك استرسك
آنی واردر دایله ایوب کبی مشهور اولاندن صور
فنا اربابنك کیفیتن بیلمك ایسه مقصود
لباس مسکنت ایجره کیروب مستور اولاندن صور

(انا الحق سرینی ذاتی ریاست اهلنه صورمه)
(انی سن دار دلداره بو کون منصور اولاندن صور)

شودم جان بلبلی شاها نوایه ایلدی آغاز
آنی اشتدی دل مرغی سمایه ایلدی پرواز
طاغلدی لشکر هجر و فراقك تار مار اولدی
ایرشدی کوش جانه جون هویتدن کلوب آواز
مکانم بی مکان ایکن نشانم بی نشان ایکن
بنی ارواح اقدسدن بو ملکه ایلدی افراز
بنم اول مرغ سلطانی ایرشدم دست قدرتدن
که تا صید شکار ایدم بنی قیلدی بو کون شهباز

(دمادم عرصهٔ عشقده انك چون ایلرم جولان)
(بو کون میدان حقانیده ذاتی اولمشم سرباز)

بز بلبل لاهوتی یوز دوست باغیدر کاشانمز
بز عاشق دلداده یوز دردر بزم درمانمز
میدان حقانیده بز هر بریمز پروانه یوز
شمع جماله قارشو در هردم بزم دورانمز
زاهد بزی مجنون صانور عصیانله مشحون صانور
بز فارغ آزاده یوز معمور درر ویرانمز
بز لامکاندن کلمورز براولو کاندن کلورز
عرش ایله کرسیدن اوته واردر بزم سیرانمز
سر امانت بزده در حسن ارادت بزده در
لطف و سعادت بزده در چوقدر بزم عنوانمز

(کرچك سلیمان اولمین نطق طیوری بیلمین)
(بیکانه در اول ذاتیا بیلمز بزم عرفانمز)

بودر جهان ایچره کویا که خموشز بز
دریا کبی معناده پرجوش خروشز بز
بز فقر وفنا ایله فخر ایلربز ای زاهد
فانیده بقا بولدق براوزکه جیوشز بز
بز وارلغمز ویردك دوست وارلغنه ایردك
بو صورت اعیانده صنمه که نقوشز بز
گاه شاه جهان بختز که فارغ وآزاده
گاه خدمت مرداندە برحلقه بکوشز بز

(گاه منبر ومسجدده وعظ ایلرزای ذاتی)
(گاه داری خراباتده هم باده فروشز بز)

عشق ایله دور ایدەلی ساعاتمز
حسن وجمالدرز بزم دائما
بزم فنا تکیه‌سی ابدالیوز
مصردله عزم سفر ایدەلی
مرد حقك خاك رهی اولەلی

آرتمه دەدر شوق ایله لذاتمز
مکتب عرفانده عباراتمز
اکلایه من هر بری حالاتمز
عین رباح اولدی تجاراتمز
ایردی ثریایه بو ذراتمز

(محو صفات ایلیەلی ذاتیا)
(شمس منیر اولدی بزم ذاتمز)

بزی صنمه بکم بیکانه یوز بز
شراب لا یزالیدن ایچلدن
بزم زنجیریمز عشق خدا در
براقدی اسمی رسمی آد وصانی

حقیقت شمعنه پروانه یوز بز
آیلماز بر عجب مستانه یوز بز
باش آچوق دور ایدر دیوانه یوز بز
ازلدن تا ابد ویرانه یوز بز

(یتر ابدال عشق اولدق جهانده)
(اولا کیم ذاتیا وصلانه یوز بز)

کلبرو ای طالب دردانهٔ کوهرشناس
جان ایله کوش ایت بونظمی ایلر ایسك التماس
کور فضای لامکانده خیمهٔ زرین نطاق
برستون لامثال اوزره قلمشدر اساس

اول فضائك كلشننك بلبليدر مرغ جان
كيم نفخت فيه من روحی دن آلمش اقتباس
سر ذاته ايردی بو يوزدن چون ارباب صفات
عين اسقاط اضافات اولدی توحيدشناس
(كيمكه كثرتده شهود وحدت ايتدی ذاتيا)
(اول همای آسماندر غيری به قيله قياس)

دل ديوانه نه ايلدی بركاره هوس
صاچی سنبل رخی كل بر پری بيكاره هوس
طوته بيلسم اول شهك دامن وصلن ديو
نيجه بيك حسرت ايله ايلراو بيچاره هوس
رنك و بو يه بوجان بلبلی مشتاق اوله لی
كيجه كوندز ايدر اول كلشن دلداره هوس
عجبا روی جمالن بكا عرض ايليه می
كوره بيلسم ديوايلر كل رخساره هوس
(قومه بوذاتیٔ ادنايی شهم فرقتده)
(وصلك استر اتمز اول جنت كلزاره هوس)

بلبل جانكی كل ايله حبس قفس
فارغ وآزاده لك سمته ايله هوس
دوشمه قيودآغنه عاقل ايسك ای كشی
عرصهٔ عشقده بو كون او يناده كورسن فرس
مكتب عرفانه كل قصهٔ جانان اوقی
زيد ايله عمری براق بوقوری غوغای كس
خدمت مردانه كل تااولهسين پرهنر
مرد خدادر اولان دوشمكه فريادرس
(مدح ايده كور ذاتيا مرد حق دائما)
(سو يله بيهوده سوز يوق يره اورمه نفس)

عاقل ايسك زمرهٔ نادانه اولمه هم جليس
غفلت ايله كچمسون غايت صقين عمر نفيس
هر كيم اولسه مقارن اكا ميل ايلر كشی
بيل عزيز ايله عزيز اولور خسيس ايله خسيس

بوته عشقده کدازایت کل وجودك خشکنی
بی بها آهن کبی ایتمه انی خاکه جلیس
بو وجودك فلکنی بجر حقیقتده یورت
تاپسند ایده سکا بیك جان ایله هر بر رئیس

(کل چیقر فکر سوابی بو کوکل دن ذاتیا)
(حب محبوبی ایده کور کندوکه هردم انیس)

بوعشق زنارنی جانا قوشاندم ایتمم ناموس
طوتوب بتخانهٔ دلده بونفسی ایلدم محبوس
مشام جانمه ایردی محبت کوسنك صوتی
بودر چرخ میناده صناسین چالنور ناقوس
سنك شوقکله ای شاهم درونم پرضیا اولدی
عجب روشن ضمیر اولدم وجودم اولدی بر فانوس
سنك میدان عشقکده شودکلو ایلرم جولان
صناسین کلشن قدس ایچره سازبر رقص ایدر طاوس

(دردیوانکله جانا طوروب حیران وسرکردان)
(بوذاتی وصلکی کوزلر کرم قیل ایلمه مأیوس)

ای کشی درویش ایسك کل اولمه زنهار ناتراش
پرادب اول سرفروایت کیمسه یه قالدر یرمه باش
کرسنی دوکوب سوکرسه خلق عالم سرتسر
قومه ایواللهی دلدن خشمه کلوب جانمه قاش
سوملك سن قولی اول سوملك سلطانی اول
درویش اولان ایلمز زید ایله عمرو ایله صواش
منکرك طعننده ن اصلا قیلکه و یرمه الم
کندو باشنه دوقنور کر سکا آترسه طاش

(بومثلدر بلسین قاتنده درجنك وجدال)
(سرخفی بیلمز ذاتی بواش اولدی بواش)

ای دل اکر عاقل ایسك صحبت عرفانه قرش
کر بوسوزه قائل ایسك طورمه کل انسانه قرش

بلبل شوریده کبی صبح ومسا ایتمه قرار
ناله وزار ایلیه رنکه ایله افغانه قرش
باقه صقین صاغه صوله عشقله کل کیریوله
عرصهٔ جولانه یوری درد ایله درمانه قرش
عمرکی کل ایتمه تلف کزمه بیانده سرسری
دکله ولیلر سوزنی براولو دیوانه قرش
پیره اولا شدر اوزکی صدقله قوللق ایده کور
براولوسلطان اولهسین زمرهٔ مردانه قرش

(ذاتی ادنا کبی برمرد فقیرک سوزنی)
(کوش ایدوبن طورمه یوری قطره وش عمانه قرش)

زاهدا کل صورتی سیرت زیبایه دکش
یوق بره چکمه کدالق فقری وارباپه دکش
کون بوکوندر عیش ونوش ایلیه کورای غافل
می کلکونه بوکون سن کوشک عقبای دکش
قومه قلبکده صاقین حورو غلمان حبن
جنت عدنی بیله قلب مصفایه دکش
پیر پروردن ایرمرده دله آب حیات
نفس پیری دمزدم عیسایه دکش
عین عبرتله نظرایله بوموجوداته
وار حروفاتی دخی نقطهٔ بایه دکش
صقین الدانمه بوذرات ایله امواجه صقین
ذرهٔ مهره دکش قطرهٔ دریایه دکش

(کراوله واقف اسرار معانی عالم)
(سن انی معرفت ذاتیء ادنایه دکش)

بند خواجه بزه دستان کتورمش
صناسین مرده جسمه یکیدن
یازوب اوصاف حسن دلربانی
کوروب بوحالتی نفس بداندیش

نه دستان قصهٔ جانان کتورمش
واروب جانان الندن جان کتورمش
درونم دردنه درمان کتورمش
قو یوب لایی اکا ایمان کتورمش

(وصال کعبهٔ جانانه شاهم)
(بوذاتی جاننی قربان کتورمش)

عالمده سنك حسنك کون کبی عیان اولمش
اما کل رخسارك اغیاره نهان اولمش
کلزار هویتدن خوشبو الان عشاقك
هر شام وسحر کاری آه ایله فغان اولمش
بن تشنهٔ بی تابی لطف ایلیوب بن قاندر
ای ساقی می تابك جون آب روان اولمش
حسرت اودینه یاقمه شاهم دل سوزانم
هجرانك اکا جانا بربارکران اولمش

(لعل لبك رمزن تفهیم ایده‌لی ذاتی)
(اسرارنهانیده اول لال زبان اولمش)

ای جفاکش محنت دنیادن استرسك خلاص
کل ارادت ایاغنی مکتب عرفانه باص
جانکی جلاد جهل پرجفادن حفظ ایدر
بوقدرر عالمده بوندن اوزکه برجای مناص
خدمت پیره ایرش وارصدقله اول بنده سی
پند مردان کوشوارین طورمه کوش جانه آص
کل ریاضت پوته سنده یاق وجودك کوهرین
کیم زرخالص اوله تاار یوب مثل رصاص
وار غزایی اکبر ایله نفسکی قهر ایلیوب
راه حق قطا عیدر و یرمه امان ایله قصاص

(ذاتیا بونصحی هرنادانه ایتمه فارغ اول)
(سن انی وارعاقل ودانایه ایله اختصاص)

صون بزه ای ساقی عشق کل بنه برجام خلاص
غملر یمز دفع ایده‌لم کلبرو هنکام خلاص
یاقدی یتر جانمزی فرقت غم ودرد والم
قنده سین ای روز وصال کل یتش ای شام خلاص

(باد)

بادصبا وش سحری کلسه نوله ویرسه سلام
عرض جمال ایتسه‌نه وار بن قوله اولیام خلاص
هجر غمك خسته دله‌شول شب یلدا کبیدر
واه اکر ابرمزسه بزه لطفله ایام خلاص

(ذاتیٔ ادنی اوشهك وصف جمالن ایده‌لی)
(هر کیجه‌سی قدر و برات هر کونی بیرام خلاص)

بنه کلشن دهرایچره آچلدی سنبل اخلاص
کوروب غنچه نقاب آچدی صفا بولدی کل اخلاص
تماشا ایلیوب روحی جمالك ورد خندانی
اولوب شوریده وشیدا سوندی بلبل اخلاص
چکلدی روی عالمدن شتای شدت سرما
طوغوب خورشید عالمتاب باوردی غلغل اخلاص
آلوب جان بوی جانانی عقل مست مدام اولدی
طوقندی دل دماغنه نهانی فلفل اخلاص

(بحمدالله وصال یاردن بهره آلوب ذاتی)
(بغایت شادمان اولدی ساوندی بو دل اخلاص)

اولمه دلا عاقل ایسك دولت دنیا حریص
نیجه برای جان اوله‌سین کثرت غوغایه حریص
توبهٔ تلقین آله کور وار یوری طوت پیراتکن
صدقله اول شام وسحر خدمت مولایه حریص
کل فنا نقشنه سن الدانو بن اتمه هوس
صورتی ترك ایلیوب اول سیرت تقوایه حریص
مجلس نادانه یقین اولمه صقین چك اوزکی
عاقل اولدر کیم اوله صحبت مردانه حریص
درسك لدنیدن اوقی عارف بالله اوله سین
جان و کوکلدن اوله کور رفعت بالایه حریص

(طالب دیدار اولانك رهزنیدر ایکی جهان)
(اولماز اولکه ذاتی کبی جنت و حورایه حریص)

ویردی خدا عشقله بو منبع گفتاره خلوص
کلدی بنده شوقله بو مخزن اسراره خلوص
کنج نهانیدن عیان ایتدی لدن کوهرینی
طالب دردانه‌ره ایلدی ایثاره خلوص
آچدی سرا پرده‌سنی عرض جمال ایتدی بنده
کون کبی دلبر یوزنی ایلدی اظهاره خلوص
کورمدی اعمی اولان اوشاه جهان طلعتنی
منکر آفسرده اولان ویرمدی انظاره خلوص

(هر که بو کون کورمزایسه کورمزامش یارین انی)
(ذاتی بو کون ایلیی کوررؤیت دیداره خلوص)

دلا کل بوفنا باغندن ایله صدقله اعراض
کلستان قدیمی تا سکا فیض ایلیه فیاض
قویوب کثرت فضاسنی ایره کور قرب سلطانه
هوایی سر اوادنی اولور بیل مرکز مرتاض
چیقار دلدن دوعالم حبنی عارفسك ای صوفی
بقای وحدته یوزطوت اوله تا فرقته اعراض
بوسنرك قدر اعلاسنی چونکم بیلمدی زاهد
دوشوب کرداب انکاره هلاك ایتدی انی امراض

(کاهی عالمك رنك ونقوشن کوردی بوذاتی)
(کیروب کنج فراغنده قودن ایلدی اغماض)

بنده میدان عشق ایجره قورلدی منبر فیاض
چیقوب اوستونه وعظ ایتدی همان بر دلبر فیاض
حقیقت حقه‌سین آچدی درولعلن نثار ایتدی
قنی راغب خریدار کیم صاچلدی کوهر فیاض
معارف خرجن عشاقه کشاد ایدوب صلا ایتدی
سماط لامثالیدن چکلدی شکر فیاض
بودم برساقیٔ باقی ایرشدی حضرت اللهدن
دلندن فیض ایدوب چقدی کلام کوثر فیاض

(ایروب)

ایروب الطاف سبحانی کورندی معرفت شمسی
صفا وردی دل وجانه ضیاء نیر فیاض

(وجودی فلکنی صالدی حقیقت بحرینه ذاتی)
(بوردر نای وحدتده بو کون اسکندر فیاض)

الفت الادرای جان صحبت لادن غرض
هم مسمادر افندی ذکر اسمادن غرض
عارف اولانلر ایلدی بو کون محو وجود
هیچ دکل قصد بقادر اشبو افنادن غرض
سرسری کزمه جهان باغنده جانا عاقل اول
عقل ودانادر دلا سیمرغ عنقادن غرض
تیغ طعنی ایتمه مجنونه حواله بلش اول
زاهدا جذب خدادر عشق لیلادن غرض
وار یوری جان ایله اول برمرد حقك بندهسی
همت مرداندر ای دل دریکتادن غرض

(ذاتیا کل استه حقدن روزوشب قرب وصال)
(وصلت جاناندر فردوس اعلادن غرض)

ایدرسك ایله خواجه یاری تقریض
اولوب مداحی عالم اورمه لافی
بزه مدح ایلمه کلزار دهری
بزه هیچ مشك تاتاری کرکمز
عمارات جهانی ایله عرض
صاقین کبر ایله اغیاری تقریض
یوری وار ایله سن دلداری تقریض
ایدرسك ایت کل رخساره تقریض
بزه ایله شه عطاری تقریض
ایدرسك ایله کل معمار تقریض

(خرابات اهلیوز مست مدامز)
(کل ایتمه ذاتیا هشیار تقریض)

بو مرده جسمك صون جانیدر فیض
سمای صدرمك اوجنده جانا
بو کون حقك عطاسیدر قیل اذعان
عطای حق اکرچه چوقدر اما
جهانی جانی ایلر جنت تنویر
بو دردلو سینهمك درمانیدر فیض
یازلمش دردله دیوانیدر فیض
خدانك براولو مهمانیدر فیض
کوکللر باغنك بارانیدر فیض
دل وجانك مه تابانیدر فیض

(خدایه حمد وشکر ایت طورمه ذاتی)
(انك هم الطافله احسانیدر فیض)

ندکلو وصف یاری ایتسه افراط
کمال حسنی مدح ایتسه مداح
ظاهر اهلی بلمز سر حقی
معارفدن نیجه دم اورسون ای جان
اولاری ایلدی نفسی هواسی

بزامز بیکده بر وصفنی خطاط
اولورمدهوش ایدمز انی اقساط
حقایق بحرینه اولمادی اهباط
محبتدن بولاربولمادی قیراط
بوکون توحید حقاندن اقناط

(بیلنلر ذاتیا سر خفادن)
(اضافاتی قلارلر انلر اسقاط)

مظهر لطف وسعادتدر صراط
اشبودر سر صراط اولیاء
بلکه اطوار مقامات اهلنه
جنت اعلایه کرجه ظاهرا

مذهب محض هدایتدر صراط
سایهٔ نور ولایتدر صراط
رفعت بالایه آلتدر صراط
ایرمکه فضل وکرامتدر صراط

(طالب دیدار یاره ذاتیا)
(رهبر حقدن کنایتدر صراط)

الایلر بغلمش صحن ورقده
اوترمش شاهوار سیمین بساطده
عدم شهرندن الفاظ وحروفی
جهان خلقی سراسر طاپوسنده
کیمی دوشوروب حوفیله حزنه
کیمی ایرکوروب ذوق وصفایه
تسلی ایلیوب عشاقه کاهی

صناسین براولود یوان ایدر خط
دمادم طورمیوب فرمان ایدرخط
آلوب بوعالمه اعلان ایدرخط
کیمین کویا کیمین حیران ایدرخط
دمادم ایشنی کریان ایدرخط
کیمی کولدیروب شادان ایدرخط
کوکللر دردینه درمان ایدرخط

(کهی ارباب عرفان ایله ذاتی)
(نهانی قصهٔ جاناندر خط)

بولمدی خسته دل هرکز بوغربتدن نشاط
هیچ کاورمی بودل ناشاده فرقتدن نشاط
ساقیا کل بادهٔ عشقدن بزه برکاسه صون
دفع غم ایدوب کوکل بولسون اوشربتدن نشاط

واعضا واربزه اوصاف جنانی سویله
ذره دكلو بولماز ز بزوصف جنتدن نشاط
طالب دیدارزای خواجه بزی طعن ایلمه
بولمدق هر كزافندی صحبت غیردن نشاط

(حب جانانی كیدرمه جان و دلدن ذاتیا)
(تاتجلی ایده قلبه نور روی یاردن نشاط)

كوزم یاشی اولو بدرقانه مخلوط
سمای صدرمك صبت وصداسی
غم هجر كلـه جانا صبح وشـام
سنك روی یكده شول زلف سیاهك
شهـا حقـه دهانكی كـورنلر

صناسین اولدی درمرجانه مخلوط
اكادرر رعد كبی بارانه مخلوط
اولـو بدر ظلمت طوفانه مخلوط
رقیبدر كو یـا خوبانه مخلوط
صـانورلر غنچه كل خندانه مخلوط

(كتاب عشقك اوقوركن بوذاتی)
(ایدر اسراكی اعـلانه مخلـوط)

دلا كل كوهر نطقی بغایت ایلـه كل احفـاظ
كه تا لطف وعنایتله سنی حفظ ایلیه حفاظ
لسـان آلتدرر ایلر ضمایردن انی ابراز
قلوبك ترجمانیدر مظاهرده دینن الفاظ
صقین اسراری نادانه دیمه كیم اكلامزقدرن
اولور محض جهالتده معارف اهلنه غیاظ
شرایع سرینی قطعا انكچون ایلیه اظهار
بغایت احترازایدوب صاقندی زمره وعاظ

(كل ایمدی حـدامكانی تجـاوز ایلمه ذاتی)
(كه هركیم كشف زاراتسه ایدراوفتنه بی ایقاظ)

معـانیء كلامك ظاهره ابراز یدر الفاظ
صدایی بی معـانینك دم ممتـاز یدر الفـاظ
جمادات ایله حیوانات بو فیضدن آلمدی بهره
كه زیرا نوع انسانك شهـادمساز یدر الفاظ
مكرمدر بنی آدم بو كون نطق و كلامیـله
اشارات وخفیـاتك جلی سرباز یدر الفاظ

نفاق اربابنك امراض قلبنى ايدر اظهار
درونى ترجمانيدر انك غماز يدر الفاظ

(معارف اهلنك ذاتى زبانندن ايدوب پرواز)
(كوكل مرغنى صيد ايلر عجب شهباز يدر الفاظ)

درونم ايلمز اصلا صفاى بيوفادن حظ
لقاى دلبر استر ايلمز غيرى هوادن حظ
كرفتار اوله لى كوكلم كمند زلف دلداره
نقوش دهره ميلم يوق بوجان ايلر جفادن حظ
بو بازار فناده اولمدم هركز خريد ارمن
درونم ذره جه ايتمز بنم بيع وشرادن حظ
دل ناشادمك زخمنه هيچ كيمسه علاج ايتمز
بنم درد درونم ايلمز زيرا دوادن حظ
كمان وچنك ايله اولماز تسلى بو كوكل اصلا
كل اى مطرب فغان ايتمه بوجان ايتمز نوادن حظ

(كوكل برسينه استر كيم يانوب عشق آلهيدن)
(فناى فى الله اولوب ذاتى آله ذوق بقادن حظ)

شريعت باركاهينك بيلوك فراشيدر واعظ
سراى قلب زهادك شهانقاشيدر واعظ
چيقوب برعالى كرسيده نصيحت ايلر احبابه
جواهرلر نثار ايلركه صانكى قرداشيدر واعظ
كهى طاموننك انواع عذابن نقل ايدر خلقه
شود كاوقور قيدر خلقى كه كوزلر ياشيدر واعظ
كهى اوصاف جناتى بيان ايلر كما ليله
جنانده كويا رضوانك بيله سرداشيدر واعظ
نصيحت ايليوب خلقه اكر كندوسى طوغرسه
بو خلق عالمك اى جان همان قلاشيدر واعظ
وايلر راهنى انكار ايدوب ايلرسه دشنامى
كاهى كور مزاشيابى بيلوك كيم شاشيدر واعظ

(کرکدر واعظك ایچی طوله علمیله حکمتله)
(بو ذاتی کبی ادنانك همان برطاشیدر واعظ)

قیل ای جان بلبلی افغانی محفوظ	صدف وش درایله مرجانی محفوظ
صاقین هر لحظه ایتمه زار و افغان	کل ایله بول ایله ارکانی محفوظ
صاقین کیم صولمسون بار خزاندن	یوری ایله کلی خندانی محفوظ
یوزك اوزره آقتمه اشك چشمك	وارای زاهد قیل اول کریانی محفوظ
کچ ای صوفی کل عجب ایله ریادن	قیله سك تا بو کون سن جانی محفوظ

(نهان ایدوب درون دلده ذاتی)
(اده کور کوهر عرفانی محفوظ)

عارف بزم صفا اول هر سوزه طوتمه سماع
واقف سر جفا اول ایتمه هر برده نزاع
کی صقین نادانه اویمه یوق یره چکمه تعب
اوجار بدزباندن کلمسون سکا صداع
صحبت عرفانه کل ذوق وصفا کسب اتمکه
ایلمه عمر عزیزی شها هردم ضیاع
عاقل و دانا اولانلر ایتمدی هرکز هوس
صحبت رندانه انلر ایلدی جاندن دراع
راه حق جستجو ایتدی بولار بیك جانله
هر بری میدان عشقده اولدیلر صاحب شجاع

(ماسوادن ذاتیا قلبی مصفا ایتدیلر)
(اوج قلبده بولدیلر نور محبتدن شعاع)

حب جانانی کوکلدن آشکار ایلر سماع
جذب یزدانی شها جاندن شکار ایلر سماع
زمرهٔ عشاقه دائم درلو حالتلر ویرر
دام دلده مرغ جانی بی قرار ایلر سماع
خانهٔ دلده قومز برذره غم آثارنی
غصهٔ دنیایی جانا تارمار ایلر سماع
جان مشامنه ایرر بوی نفسندن صفا
عاشقانه کویا عنبر نثار ایلر سماع

بلبلان وحدتك جولانكهی بوعرصه‌دەدر
انكیچون اشلرینی آه وزار ایلر سماع

(كرچه احبابه صفا بخش ایلر اماذاتیا)
(منكرك باشنه بودنیایی طار ایلر سماع)

آج كوز یكی ایله دلا صحبت عرفانه طمع
ذره قدر ایلمه كل الفت نادانه طمع
دكله ارنلرسوزنی باقمه صوله صاغه صقین
صبح ومسا ایله یوری همت مردانه طمع
كل بو كوكل خانه‌سنی ذكرله معمورایده‌كور
خسته‌دلان ایلر ایمش دردنه درمانه طمع
باب رضادن كوزك آیرمه كر عاقل ایسه‌ك
فضل خدادن ایده‌كور لطفیله احسانه طمع

(ذاتیٔ ادنی اوشهك رؤیتن آرزوایده‌لی)
(ایلدی ذره قدر جورایله غلمانه طمع)

كل ایمدی ایله ای دل لایی ضایع
بو كثرت پرده درجانانه ای جان
سنك جانكده درسر نفخت
سنك شانكده درهب سراسما
كوكل اوحنده درایمان براتی
وجودك كلشنی جانا كوكادر

صاقین كیم ایله الایی ضایع
كل ایتمه وحدت كبرایی ضایع
كوزت قیله دریكتایی ضایع
یوری قیلمه‌سن اول كیمیایی ضایع
كل ایتمه جانده‌كی طغرایی ضایع
صاقین ایتمه اكل رعنایی ضایع

(كزر مجنون كبی آواره ذاتی)
(صناسین ایلمش لیلایی ضایع)

قیلدی ینه بلبل جان شوقیله افغانه شروع
ایتدی ینه دردلی كوكل دردله نالانه شروع
وصف جمالك ایشدوب صوفیٔ عشق پادشهم
اورته‌ده پیمانه كبی ایلدی جولانه شروع
پرتو حسنك كونشین روی دلارادە كوروب
ایتدی همان وحشی كوكل الفت خوبانه شروع

(كوش)

کوش ایده‌لی نطق حق مکتب عرفانده بو کوش
ایلدی بیك جانله دل صحبت مردانه شروع

(ذاتی ادنی اوشبهی سرله وصف ایلیه رك)
(بلبل آشفته کبی ایلدی اعلانه شرع)

حبك ای دلبر کوکل صحراسنه باصدی اياغ
لشکر هجرك غمك قوردی او صحرایه اوتاغ

آتش هجرك کوکل ملکنی احراق ایلدی
خد ابروسی چکدی لاله وش جانمده داغ

کنج غمده بن بو کون خلوت نشینم دردله
کوکلی ایتمز تسلی کلشن و بستان و باغ

شول جمالك طلعتین ایلر کوکل هر دم طلب
لیك اولمشدر سنك قدس خرمکده یصاغ

(کعبهٔ وصلن دیلرسك ذاتیا طورمه یوزی)
(توسن عشقه سوار اول ایله ارکندن یراغ)

داستان اهل عشقه عارفانه طوت قولاغ
راویان اهل ذوقه صادقانه طوت قولاغ

کر دیلرسك بلبلانه باغ وجدندن نوا
طور سحر وقتنده ای دل عاشقانه طوت قولاغ

درس عشق آلمق دیلرسك وار خرابات اهلنه
سوز سازین کوش ایدوب مطربانه طوت قولاغ

کر معارف دفترندن آلمق استرسك سبق
وار ارنلر صحبتنه مردمانه طوت قولاغ

(شول لدنیدن خبر آلمق دیلرسك ذاتیا)
(سنده موسی کبی وار خضر زمانه طوت قولاغ)

عشقکه دوشدی کوکل قیلدی بو دنیادن فراغ
انکیچون ایلدم بن جمله سودادن فراغ

ماسوانك نقشنی بتخانهٔ دلدن سیلوب
ابن آزر کبی ایتدم لات وعزادن فراغ

کوشـهٔ غمخانه ده خلوت نشین اولدم بنـه
ایلدم سیری سمرقـندی بخـارادن فراغ
غیبه کیرمز بنم هیچ غصـهٔ خوف طمع
جنت وحورابی ایتـدم بن عثـادن فراغ
فارغ و آزاده یم بر نسـنه یه مـیل اتمزم
ماحصل ایتدم شهاهب جمله اشیادن فراغ

(لیـك ذره دکلو اتمز بودرونم ذاتیـا)
(بادهٔ حمرا ایله محبوب زیبـادن فراغ)

سنبل زلفك اوزاتمش شول کل رخساره تیغ
کو یـا قیلمش حواله لالهلر کلزاره تیغ
غمزهٔ فتـانکك بیلدمکه قصدی جانه در
عاقبت اوردی درونمـده دل بیماره تیـغ
تارمار اولدی سواافکاری دلدن سرتسر
صانکه حیدر چکدی ای دل اشکر کفاره تیغ
کلـدی کوکلم ملکنی جیش محبت قابلدی
کسدی زناربنی نفسك اوردی اول بدکاره تیغ

(تیغ توحید ایله هردم ذاتیـا ایله غزا)
(کافر باالله او لانی کتورر اقراره تیغ)

دکدی اول شـاه محبت آشیـان جانه توغ
دکدی صـان باغ لطافت لاله وکلشانه توغ
بو رعایای وجوده دوشـدی شـادیدن طرب
چونکه اول سلطان عشق دکدی دل ویرانه توغ
عرصهٔ عشقده بشـارت ایلدی طبل علم
کیم دکلدی ذوق وشادیدن اول میدانه توغ
سرور عالمدرای جان مردحقك هر بری
شـاه عالمدن ویرلدی زمرهٔ مردانه توغ

(درکهنده ذاتیٔ ادنی طور بدر سرفرو)
(بارکاه شهر یارده صانکه برشاهانه توغ)

(کل)

کل ای زاهد قوانه کاری قیل انصاف | وار عمر نازنینك ایتمه اسراف
کوکلدن خار ایله خاشاکی قالدر | طیشك کبی ایچکی دخی قیل صاف
نحاس ایله خلیط اولسه زر وسیم | واراکله بکنورمی آنی صراف
معارف اهلنی دیو اوکنمه | صاقین کبم اورمه بیهوده بره لاف
معارف اهلنه وار خدمت ایله | که حتی حقدن ایره سکا الطاف
حقیقت بحرینه غواص اوله کور | چقار برجوهری کیم اوله شفاف

(ایشت جان ایله ذاتیدن بوپندی)
(که تحسین ایلیه لر سکا عراف)

پرتو مهرك و یره لی عالم دنیایه شرف
ویردی جمالك کونشی زمرهٔ دانایه شرف
حسنکك عکسنی شهاروی دلاراده کورب
کلدی صفاسندن انك بودل شیدایه شرف
کلشن رخساره ایروب رخصت وصلك کوره لی
اولدی لطافتده همان بلبل کویایه شرف
ایلدی مجنونی بوعشق کرچه که زنجیرینه بند
ویردی محبتده ولی الفت لیلایه شرف

(کوشهٔ چشمله نکاه ایتسه همان بنده سنه)
(شول ایکی عالمده اودر ذاتیٔ ادنایه شرف)

قیلیانلر راه حقده وارینی جمله تلف
بولمادیلر بیلمش اول انلر بودنیاده شرف
صالمیان فلك وجودنی حقیقت بحرینه
کورمدی درمعارف اولمدی قلبی صدف
نقدجانی و یرمیان جانانه ایرمز شك دکل
مردا ودرتیر بلایه سینه سین ایلر هدف
نجه اوصاف سلف ایلر عجب شول مدعی
اولمدن آیینهٔ عالم نما خیر خلف

(بیلمدی هیچ شکسز ین ربنی شونلر ذاتیا)
(چونکه نفسنده اولار بولمادی سر من عرف)

حقایق بحرینك جانا در یكتاسیدر عارف
معارف كلستانینك كل رعناسیدر عارف
فصاحتده بلاغتده لطافتده مكملدر
معانئ خفیاتك شهادانا سیدر عارف
بولار كلزار دهر ایچره نوالر ایلر اظهار
نهان زنطق طیرك ولی كویاسیدر عارف
معانیدن اكرچه دم اورر چوقدر بوعالمده
خبر بلز حقیقتدن همان اسماسیدر عارف

(معارف ارلری زیرا حیات جاودان استر)
(مسمای زمانك ذاتیا احیاسیدر عارف)

عارف اودرهركه بوكون بولدی ایسه جانه وقوف
شكسزین اول بولدی شها صحبت جانانه وقوف
باغ جنان اولدی دلی آچدی نقاب غنچه كلی
كتدی شتا كلدی بهار اولدی كلستانه وقوف
ایردی صفا قالمدی غم اولدی هبا در دوالم
معنئ لقمانه ایروب بولدی اودرمانه وقوف
عاقل ایسك سنده دلا صحبت دانایه ایرش
اولمه ایراغ تااولهسین لذت عرفانه وقوف

(آچه صدف كبی دهن صاچمهلدن كوهرینی)
(اولدك ایسه ذاتی اكر لعل بدخشانه وقوف)

سنك نورجمالكدر ایدن عالملری اشراق
منك روی وصالكدر ایدن بودلری مشتاق
خلیله نار نمرودی كلستان ایلدك اما
بنم نار محبتله درونم ایلدك احراق
اكرچه نوحه طوفاندن نجات ایردی جنابكدن
بنی دریای عشقكده بكلی ایلدك اغراق
شراب خوشكوار كدن شفالر ویردك ایوبه
بو بن بیچاره یی قلدك شهادرداهلنه الحاق

(سنك)

(سنك شوق جمالکله بوکون بوذاتیٔ ادنی)
(دوزمیدان عشق ایجره باشی آچق یالن ایاق)

صورتی قوزاهدا کل جانه باق جان ایچنده کزلوشول جانانه باق
جوهر اصلك دیلرسك واریوری سر نفخی اکلیوب قرآنه باق
وادیٔ قلبکده کوش ایله خطاب لن ترانیده اولان پنهانه باق
نفسکی ربکی بیل ای مدعی من عرف سرنده کی عرفانه باق
آب وخاك وباد وآتش اصلکی بیلوب هم برکوروب مردانه باق
باقه بو الوان ایله اشکالهسن باطن وظاهر اولان سلطانه باق

(مصحف حسنی دلرسك ذاتیا)
(غیره باقه صورت انسانه باق)

جانه ایردی چون ندای نای عشق دوشدی دل شهرنه هوی های عشق
بو وجودم ملکنی قیلدی خراب چون تموج ایلدی دریای عشق
پروبال یاقدی جمالك شمعنه قاف قلبمده بوکون عنقای عشق
شاه عشق کوکلمده قوردی براوتاغ اولدی کوکلم خانه‌سی مأوای عشق
ماجرای بی نهایتدر عجب زمرهٔ عشاقده بوغوغای عشق
بونه فتوایه نه تقوایه کلور عقل ونقله صغمادی صحرای عشق
عاقل ودانالری ایلر زبون نیجه‌سین مجنون ایدر لیلای عشق

(سنده بوغوغای عشقه دوشه لی)
(اولدوك ای ذاتی عجب رسوای عشق)

کلوب وحدت بهارندن بو کثرتده شتا بولدق
عناصردن کیوب اجسام قتی رنج وعنا بولدق
دوشوب صحرای غربتده فراق دردله ناکاه
کزرکن زارسرکردان هله برزهنما بولدق
دمادم سر وحدتدن خبرزو یرر عشاقه
آنی وحدت دیارینه کیدر برپیشوا بولدق
غبار مقدمی یکدر آنك کحل صفاهاندن
کوز براخاکپایك چشم جانه توتیا بولدق
جهان خلقنك حقیقجه تماشا ایلدك بربر
اراده کورمدك هیچ یادیکلی آشنا بولدق

(قو یوب اسمیله رسمی هب مجرد اولدق ای ذاتی)
(فنا اندر فناده بز بحمد الله بقا بولدق)

گنجینهٔ وحدتدن بزطی مکان اولدق
بوعالم کثرتده کون کبی عیان اولدق
اجسام ایله پوشیده اولدق ولی صورتده
معنای هویتده بزجان جهان اولدق
آیینهٔ ذاتز بز سؤال حسن صفاتیله
بو احسن تقویمده اماکه نهان اولدق
کورمزسه نوله خودبین اولمدی کوزی حق بین
بیلزکه بوعالمده بز مرد جهان اولدق
ظاهرده ولی درویش دیرلر بزه ای زاهد
بزعالم معناده دل ملکنه خان اولدق

(اوصاف صفاتی هب محو ایلیوب ای ذاتی)
(دریای حقیقتده بی نام و نشان اولدق)

هجرکله اباشاهم کوکلم اوله لی غمناك
دکز کوزمك یاشی هرلحظه اولور نمناك
اسما وصفا تکده ذاتکی نهان ایتدك
حیرتده قودك عقلی کنهك ایده مز ادراك
بریرده مکانك یوق حکمکده بتون اشیاء
امریکه اولوب منقاددور ایله ده افلاك
ارض ایله سما اهلی بیلمکده سنی حیران
هیچ قدرنده اکلك بیلز انسان ایله املاك

(چون اول وآخرسین هم باطن وظاهرسین)
(کندوکی بیلن سنسین ذاتی دیدی آمناك)

همدم بزم الستز بزه پیمانه کرك
اوز عزدار خراباتده خراب ایلیه لم
قویالم کوثر عقبای می عشق ایچه لم
یقالم نار محبتله کوکل ملکنی بز
بوری ای مدعی لاف ایلمه بیهوده یره

زیرا اول بزم وفاهمدمی مستانه کرك
بووجود شهر فنادرینه ویرانه کرك
اوره لم نعرهٔ یا هو دخی آیانه کرك
شمع جانانه بوجان بلبل پروانه کرك
بورهٔ سالکی غایت ایله مردانه کرك

(قودیسونار)

(قودیسونلر سکا ذاتی بر دیوانهٔ عشق)
(کشی معشوقنه قارشو دلی دیوانه کرك)

احسن تقویمکی آدمده پیدا ایلدك
کیمی اعلا ایدوب کیمی ادنی ایلدك
بر آوج طپراغه ویردك کندو حسنکدن ضیا
انکیچون عشقله عشاقی رسوا ایلدك
کرچه معشوقسك اما صورتا عاشق اولوب
دیدهٔ عشاقدن حسنك تماشا ایلدك
حلقه حلقه ایلیوب زلفك رخ دلدارده
مرغ کوکلومی بنم اول دامه القا ایلدك
کور تحمل ایلرکن صورتا ارض وسما
هیئت رحمانه بو انسانی مأوی ایلدك

(کلشن وحدتده ذاتی نیجه افغان ایتسون)
(بلبل شوریده وش سن انی شیدا ایلدك)

عشقکله بو عشاقی شاهانه یه دوندردك
شمع رخکه قارشو پروانه یه دوندردك
بر لحظه کوکل سنسز ای لیلی قرار ایتمز
آخر بنی مجنون وش دیوانه یه دوندردن
نه صوم وصلاتم وارنه حج وزکاتم وار
زاهدلر اراسنده بیکانه یه دوندردك
کور بکانلر قیلدك غربت ایلنه صالدك
هب وارلغمی آلدك ویرانه یه دوندردك
لعل لبکی بر کز صوندك بزه ای ساقی
کویا که آیلر برمستانه یه دوندردك

(هر کیمه خبر صورسم سکرانمش دیوسویلر)
(بو ذاتی ادنایی میخانه یه دوندردك)

ای کوکل یاقدی وجودم سر بسر نارك سنك
سر چکوب چقدی سمایه آه ایله زارك سنك

برعجب دیوانه‌سین بیلم نیچون اوصلمدك
عالمك رسوای اولدك بوقیدر عارك سنك

دام زلفنده دلاآنك كرفتار اوله‌لی
كنج غمده هاایله هواولدی كفتار سنك

آلمدی هیچ كیسه‌لر سرنهانكدن خبر
صاچدی بوی لطافت مشك تاتارك سنك

(ذاتیا كل قصهٔ جانانی اظهار ایله)
(دائما راه خفاده ایله رفتارك سنك)

عندلیب خوش نوایم طالب كلشانه كل
نغمهٔ نظممی كوش ایت آه‌ایله افغانه كل

كردیلرسك قلهٔ قاف اوزره عنقادن خبر
كچ مظاهر مكتبندن مكتب عرفانه كل

دامن پیره یاپش نوش ایله عشقك جرعه‌سین
عالمك هشیاری اولمه مست اولوب مستانه كل

خانقاه عزلتده كیر خلقدن ایله انزوا
طاق ارادت زنجیرین كردانكه دیوانه كل

كل فراش حسرت ایچره درد ایله اولمه اسیر
شربت وصلت كركسه معنیٔ لقمانه كل

تشنه دل كزمه جهانده ظلمت ایچره زاهدا
خضروقت اولمق دیلرسك چشمهٔ حیوانه كل

(حج اكبر استرایسك حاجیٔ صورت بوكون)
(نفسكی ذبح ایلیوب بوذاتی وش قربانه كل)

پیرعشقدن حالت عشقی ندر ایتدم سؤال
دیدی اول سرخدادر كنهنی بیلك محال

عقل ایله تفهیم اولنمز اختفادر بیلش اول
انی نقل ایتمكده دللر اولدیلر هپ جمله لال

بن دیدمكه اول ملائكمیدر یاخود پری
كاه بقار دلخانه سین كاهی ایچر آب زلال

(دیكیم)

دیکیم نار ایله نورك مظهریدر ایکان
انکیچون کاه جلال اظهار ایدر کاهی جمال
بن دیدم قندن کلور جانا بزه و یر کل خبر
دیدی جاناندن کلوب جانه و یر حسن کمال

(طی ایدر بر دمده کون ایله مکانی ذاتیا)
(بیك حضرت بیلدیلر معناده آنی اهل حال)

کزمه ای خواجه بیابانده اولوب خوار و ذلیل
کعبهٔ علیا کوکلدر کوکلکه بو بر دلیل
پیر پروردر کوکل راهنه رهبر بیلمش اول
قلبکی تطهیر ایدن اولدر سنك مثل خلیل
وار یوری بیك جانله اول مرد حقك پروری
کعبهٔ مقصوده ایر کورسین سنی مرد جلیل
تشنهٔ آب حیات اولدر کوکل در کاهنه
زمزم علم لدنیدن کلمه تا سلسبیله

(ذاتیء دیوانه‌نك کفتارن انکار ایلمه)
(عاقل و دانا ایسك هیچ ایلمه کل قال و قیل)

زاهدا کل بادهٔ عشقك بو کون مخموری اول
بول صفای جاودانی تا ابد مخمور اول
کی ملامت خرقه سینی کیسه دن عار ایلمه
طورمه وار ابدال عشق اول عالمك مغدوری اول
ترك ایدوب عجب و ریانی قیل مصفی قلبکی
سور چقار لات و مناتی خالقك منظوری اول
کج هوای بی وفادن عشقله یاهو دیکل
پادشاه لایزالك ذاکر و مذکوری اول
یان محبت آتشینه روز و شب محو اوله سین
سنده ایوب کبی وار درد اهلنك مشهوری اول

(زلف رخساربنی یارك بو بنوکه ایله کمند)
(ذاتیا مر دجهانك سن دخی منصوری اول)

طا لبا کل لابی اسقاط ایلیوب الای بول
کچ بو کثرت عالمندن وحدت کبرای بو ل

قطره یه الدانمه هر کز طالب عمان ایسك
عالمی جمله احاطه ایلین دریای بول

سر سری کزمه جهان باغنده جانا عاقل اول
واریوری شول شهر عقبایه کیدر آلای بول

خواب غفلتله کچورمه عمرکی نرکس کبی
قدره ایرمك استرایسك لیلهٔ اسرای بول

خرزدنیایی بهادرا کا میل ایتمه صقین
وارعدن شهرنده ای دل کوهر یکتای بول

(مرغ جاناندن خبرآلمق دیلرسك ذاتیا)
(کیر کوکل قافنده پرو بال آچان عنقای بول)

شهادرد فراقکدن کوکل بولمادی هیچ آرام
شراب لایزالیدن صون ای ساقی بزه برجام

بنه عیش ایله نوش اولسون غم هجران یتر اولدی
چکلسون لشکر هجران صفابخش ایلسون هنکام

اسیر عشقم ای خواجه بنی طعن ایلمه هرکز
سکا بوسوز وسازمدن دکل ممکن ایدم اعلام

بو عشق بر بحر عماندر بوکا حدو کنار اولمز
کرفتار اولمین بیلمز اکر اعراب اکر اعجام

(کل امدی شمع عشقه پر یقار پروانه اول ذاتی)
(کیجه لر قدر اوله تا کیم اوله کوندزلرك بیرام)

دردمندم اول خدادن دردہ درمان استرم
سائلم باب عطادن لطف واحسان استرم

بر سیه رو مجرمم کیم دائم عصیان ایلرم
اول جناب کبریادن عفو وغفران استرم

بن حقیقت حجنه اکمه احرام کیمشم
شول وصالك کعبه سنده سرسیران استرم

بن حقیقت بحرینده براوز که غواص اولمشم
جمع ایدوب اصداف بحری دروم رجان استرم
جان قولاغنده انا الحقك نداسی ایره لی
یوق قرارم لا مکان ملکنده جولان استرم
بر انیسم یوق جهانده سویلیم احوالمی
حالمی عرض ایتمکه براهل عرفان استرم

(هر بری اسرار حق بیلمندیلرذاتیا)
(بیلکه بو منطق الطیری سلیمان استرم)

قدر عشق بیلمز ایدم بندهٔ پیر اولمسم
هرکسی مجنون صانوردم بند زنجیر اولمسم
زلفنك کفرینی ایمان ایکلامزدم شبهه سز
انوررخسار دلدار ایله تنویر اولمسم
قاشلری محرابنه ایتمزدم اصلا سر فرو
کعبهٔ علیای عرفان ایله تبشیر اولمسم
یقلوب دل ملکی اولوردی خراب اندرخراب
همت معمار مردان ایله تعمیر اولمسم

(ماحصل لوث جهالتله قالوردم ذاتیا)
(آب توحید ومعارف بر تطهیر اولمسم)

نسخهٔ صغری بنم معناده سر عالم
جمله اشیا بنده در هب کرچه ابن آدم
مظهر غیب شهادتدر وجودم سر بسر
احسن تقویم منم کیم انکیچون اکرم
جمله اسما علمی عرفانمده مکتوب ایلدم
سر علم علم الاسمایه چونکه محرم
عالم اعلا واسفل جمله سیرانمده در
هر عصرده دور ایدن دارا ایله من همدم
بودرونم کلشنی سقف سماواتنده بن
عین عرش اللهی بولدم شادمانم خرم

چشمهٔ آب حیاتی استین کلسون برو
معنئ حضر زمانم انکیچون مبهم

(نطق حقدر فیض اولان دلدن حقیقت ذاتیا)
(اول وجهدن بی مقالم بی لسانم ابکمم)

چون ازلدن عشقله بن مست ومخمور اولمشم
بکلرم کوی خراباتی که معذور اولمشم
زاهدا آتمه ملامت طاشنی بیهوده کیم
عالمك رسوایی یم خلق ایچره مشهور اولمشم
دل سرایی سنك طعن ایله خرابات اوله لی
هر طرفدن لطف جانان ایله معمور اولمشم
فارغ وازاده یم اعلی وادنادن کچوب
غم دکل مدح ایله یاذم ایله مذکور اولمشم
شمدلك بر دلبر ممتازه ویردم کوکلی
زلفنك دار ینه بیك جان ایله منصور اولمشم

(دل متاعن ویره لی یغمایه عشق لشکری)
(حمد لله ذاتیا هر لحظه مسرور اولمشم)

دلا هب ذات بار ینك ظهور یدر وجود امکان
حقیقتجه نظر ایله نه صورت کوستر رحمان
ولی ذاتی نهانیدر کمال اختفاسندن
انی عقل ایتمدی ادراك انکیچون کورمدی اعیان
جلالی ماوراسندن جمالن عرض ایدر دائم
قنی شول دیدهٔ حق بین جمالینه اوله حیران
آنك عشقی هواسنده اوچار عاشقلری هردم
فضای لامکانیده ایدر قدسیلری جولان
قوری دعوی ایله زاهد صقین یلدم دیمه حقی
انی بیلن فدا ایلر یوانه نیجه یوز بیك جان

(کل ای ذاتی فنا اندر فنا اول سندخی تا کیم)
(سرای سر وحدتده سنی باقی قیله جانان)

کل ای صوفی مجرد اول کچوب دنیا وعقبادن
غنای لایزالی بول الك چك زیرو بالادن
بو خلقك کفت و کوسندن سکا ای جان ندر حاصل
اوتور کنج فراغدن یتر واز کل بوغوغادن
کوزك آچ خواب غفلتدن کچورمه عمریکی ضایع
حقك اسما سنی ذکرایت خبردار اول مسمادن
کیدر بك حجابن لن ترانی سرنی فهم ایت
لدنی علمنی اوکرن یتشوب خضر وموسی دن
(شولر کیم قابه قوسینك رموزین ایلدی تفهیم)
(ایرر معنای معراجه اولر ذاتی او ادنادن)
قنی برجانه لایق جان خبردار اوله جانمدن
کتورسون برنشانی کیم نشان ویرسون نشانمدن
بنم برمرغ لاهوتی مکانم لامکانیدر
کوروندم صورتا انسان جدایم آشیانمدن
بنی رنك عناصرده کوروب طعن ایتمه ای زاهد
کدیوقدر چشم حق بینك کوره عین عیانمدن
وجودم باغنه اسدی نسیم صبح یزدانی
صناسین که خزان ایردی کچوردی آدو صانمدن
(چون اسرار الهیدن خبردار اولمدی غافل)
(نه بیلور ذاتیا آنلر بنم سر نهانمدن)
شها بو بنلکی بازار عشقده سندن الدم بن
انکیچون بودر وندده ارادم سنی بولدم بن
نه سن بنسیز بیلنورسین نه بن سنسیز بولنورم
سنی بنده بنی سنده بولوب سنکله طولدم بن
نه حکمتدر بوعالمده کمی مجنون کمی لیلا
همان بوجمله سی سنسین کوروب حیرتده قالدم بن
چو سنسین عاشق ومعشوق دخی شیرین ایله فرهاد
نیچون فرهاد اولوب بووارلغیم طاغنی دلدم بن
نه سن بنسین نه بن سنم که سن بن شرك اولور زیرا
بوسن بن دفترینی اول سیلندر کسلدم بن

(وجودم اقلیمنی بربر تفرج ایلیوب آخر)
(چو سنسین ذاتیا مقصود انکیچون سکا کلدم بن)

بو عرصهٔ جولانه مردانه اولان کلسون
شمع رخ جانانه پروانه اولان کلسون
تا ساقیٔ دورانده برجام صفا ایچسون
بو مجلس عرفانه مستانه اولان کلسون
بو بزم صفا بخشی عقل ایلیه مز ادراك
یغمایه ویروب عقلن دیوانه اولان کلسون
بنیاد وجودنی برباد و خراب ایدوب
محو ایلیو بن وارین ویرانه اولان کلسون

(اوصاف صفاتنی تبدیل ایدوب ای ذاتی)
(اسرار معنانیدن فرزانه اولان کلسون)

بلبل جان برکل رعنایی ایلر آرزو
هیچ دکل اغیار ایله غوغایی ایلر آرزو
باغ وصلنی اوشاهك دور ایدوب پرکاروش
اکسزین جان اغمنه تنهایی ایلر آرزو
اکلدم اول شاه خوبان هر کسه راز آچامش
غنچه کل وش بلبل شیدایی ایلر آرزو
چشم اغیاردن نهان ایتمش اوشه رخسارنی
بوق یره اغیار قوری سودایی ایلر آرزو

(اشبو ذاتی راه وصلتده یورر مجنون کبی)
(یتوروب کندوزینی لیلایی ایلر آرزو)

ایلدی عرض جمال عاشقه چون اول مهرو
اول سببدن دوشدی دله بر اوزکه غلو
دوکوب کوس محبت نعره نعره یه اورب
صانکه آچلدی بو صدرمده نجه بغلو قپو
قند باقسم کورینور کوزلریمه قبلهٔ حق
انکیچون قیلورم هر روی دلداره طپو

دوست یولنده نیجه ترك ایلیم باش ایله جان
چون افنـدینك اوله قول دخی هرواری قو

(قنده برشوخ جهان کورسه ذاتی ءادنی)
(عین حق ایله نظر ایلیـوب ایدر یاهو)

چون ندای صبح دمدن ایردی سمع جانه هو
انکیچون ایلدی جان بلبـلین دیوانه هو
جام هودن نوش ایدنلر جان و باشی ترك ایدر
دائمـا ایلر صفـا ار بابنی مسـتانه هو
عارف بالله اولنـلر بـلد یلر هو سرینی
کشف اسرار ایتمدی عالمده هیچ نادانه هو
هودیدکجه قلب عشـاقی فرحنـاك ایلر اول
اول سببدن درلو حالتلر ویرر انسانه هو
هوایله بولدی معـارف ارلری حقدن وجود
انکیچون فیض اولور هردم دل مردانه هو

(ماسـوا آثارینی نفی ایله دلدن ذاتیـا)
(جان ودلدن عشقله دی طورمه یانه یانه هو)

زاهدا الابی اکـله جان ودلدن لابی قو
یوق یره لاف وکذاف ایتمه قوری دعوابی قو
من عرف سرینه واقف اولمدن ای مدعی
ربکی فهم ایلزسین وار یوری غوغابی قو
حق بیلك استرایسك ترك وتجرید اول همـسان
کبر محبت راهنه اعلا ایله ادنابی قو
وآر ارنلر مجلسـنده خدمت ایله جان ایله
جانکه جانان کرکسه اشبو اسـتغنا بی قو
مرد حقدر ایرکورن مولایه حقك قوللرین
حقه ایرمك استرایسك غیری یه سودابی قو

(طالب دیدار حق ایسك حقیقت ذاتیا)
(فارغ وآزاده اول دنیا ایله عقبابی قو)

طالبا كل دفتر مردان اوقو — عاشق ایسك قصهٔ جانان اوقو
صرف ونحوه عمری ضایع ایله — مكتب عرفانه كل عرفان اوقو
خضر پیره كل لدنی درسین آل — وار حقایق علمی آسان اوقو
جام عشقك جرعه سین نوش ایلیوب — اهل عشق دستانی مستان اوقو

(حسن دلداره نظر قیل ذاتیا)
(مصحف دیداریني حیران اوقو)

خیال حسن یار ایله كزركن بن غریب ناگاه
جمالی عكسی كوروندی دلارانك بكا چون ماه
نه باغك ورد خندانن كتورمش روی گلزاره
نه كاشانك معتبر سنبلنده زلفیدر اشباه
جهان سیر ایدن عاشق نیدر دنیا وعقبایی
ایدر آهی سحر كاهی یانار اول درد له هركاه
عجبیدر اگر دشنام ایدرسه زاهد عشاقه
اولارسر حقیقتدن كه زیرا اولمدی آگاه

(جهانك ماوراسنی تماشا ایدلی ذاتی)
(كوروندی اگا هر یوزدن جمالن عرض ایدوب اول شاه)

گچورمه عمرك ای صوفی صاقین كیم قیل قال اوزره
معانی یوللرین گوزله نه یوررسون خیال اوزره
بو دنیانك متاعنه خریدار اولمه ای غافل
بوكا هركیم كوكل ویرسه گچر عمری ملال اوزره
حقیقتجه نظر قاسك بو دنیا اهلنه جانا
ایدرلر دیرلكی دائم بولارجنك وجدال اوزره
بو دنیایه نلر گلدی بنم دیوب قیوب كتدی
بیلورسین بو فنا ملكی یراتدی حق زوال اوزره
چارسك یتشورسگا قوارسك یتشه مزسین
كه دنیا گولگه یه بگزر دینلدی بو مثال اوزره
قنی برمؤمن كامل كوكل ویرمیه دنیایه
نظر قیلیه هیچ اكا جداندن كمال اوزره

(کیدر کن زاه عقبا به اکا یول ویرمدی دنیا)
(انکیچون ذاتی بو نظمی کتوردی حسبحال اوزره)

قلوب اصفیا اوزره قورلمش	منبر	لااله	الا	الله
انوک اوستونده ذکرایلر خدایی	دلبر	لااله	الا	الله
صفالر بخش ایدرارواحه دائم	عنبر	لااله	الا	الله
زمین وآسمان اولمز بهاسی	کوهر	لااله	الا	الله
انکیچون اولمدی میزانه قابل	زیور	لااله	الا	الله
قیلور اجسام ایله ارواحی تنویر	انور	لااله	الا	الله
شریعت اهلنه تیغ وتبردر	خنجر	لااله	الا	الله
طریقت ارلرینه رهنمادر	رهبر	لااله	الا	الله
حقیقت اهلنه فتح اولدی ای جاز	کشور	لااله	الا	الله
لوای وحدتی طوتارالنده	حیدر	لااله	الا	الله
امان ویرمز قیرر نفسک چریسین	لشکر	لااله	الا	الله
سعادت اهلنه حقدن عطادر	اختر	لااله	الا	الله
حقایق اهلیدر عالمده جانا	مظهر	لااله	الا	الله

(ویره حق ذاتی یه آخر نفسده)
(کوثر لااله الاالله)

کل ای صوفی سواحبن کیدر قلبکی پاک ایله
معارفله کوکل آینه سنی تابناک ایله
کیجه‌لر تا سحرزارایت کوزک یاشی روان اولسون
دوشوب دردالهی یه قبای چاک چاک ایله
ریاضت بوته سنده یاقی وجودک کوهرن دائم
صاقین نقسکده الدانمه جاش نفسک هلاک ایله
قولاق اورمه سوزنه منکرک مراد ایسک ای صوفی
ارنلر پابنه هردم یوزیکی دورمه خاک ایله

(کیدر مه حب مردانی کوکلدن ذاتیا اصلا)
(اولارک ذکرنی دائم لسانکه سواک ایله)

صفا بولمز کشی صاف اولمینجه	هم انده حسن اوصاف اولمینجه
قاور ظلمت ایچنده مرغ جانی	درونِ سینه شفاف اولمینجه
حقایقدن دم اورمه زاهد خشك	معارف بر له عراف اولمینجه
مظاهر له بلنمز سر سلطان	نهانی علمه صراف اولمینجه

(جهالتله قاور مغبون ومحروم)
(خدادن ذاتی الطاف اولمینجه)

الا ای طالب اسرار ایشت حج طریقتدن
اگر قدرت ویره الله ویرم تحریره تعجیلا
دیم هم ابتداسندن وارنجه انتهاسینه
نه اطوار اوزره حج ایلر ایدنلر حججی تکمیلا
قجانکیم ذات مطلقدن عنایت ایرسه بر شخصه
اکا بر پیر پرورر همنا ایلر اوتنبیو یلا
اکا تلقین ایدر مفتاح شرعی اولا اول پیر
اودر نفی ایله اثبات کیم ایدر انکله تهلیلا
که اول سیر الی الله در بو طورك نفس اماره
کرك کیم آنی قتل ایده که هیچ و یرمیه تمهیلا
بو نفس چونکه عروج کعبهٔ علیایه مانعدر
اولور لازم اوقطاع طریقی ایده تقتیلا
حقیقت نفس اماره دیشلر اولمیه مقتول
ولی اماره دن لوامه یه ایلر او تحویلا
بو طورك اولدی مفتاحی جلال الله انکیچون کیم
جو لوامه ایکی یوزدن ایدر افعاله تعلیلا
انوك بر یوزی اماره یی الهامه مائلدر
کرك تیغ جلال ایله ایدهلر آنی تزییلا
که زیرا سیر للهدر طریقت رتبه سی اولدر
اوله تدریج ایله تحویل ایده الهامی تحصیلا
نچه لوامه دن تاکیم اوله ملهمه یه قابل
هواسی هو یه میل ایدوب ترنم ایله ترتیلا
اودر مفتاحی بو طورك که قلبی اول کشاد ایلر
انکیچون اولدی قلب المؤمن عرش الله تمثیلا

بو سیر سیر الی اللهدر بو در افعال توحید کیم
بیله قابیله فعالی ایده غیرینی تبتیلا

ولی تطهیر بیت ایله بیوردی صاحب البیت چون
سرای پادشاه هیدر کرکدر اوله تجمیلا

واروب میقات حضرتده اوله تجرید رسومنده
کیوب احرام نور القدس اوتکریما وتهلیلا

دخول بیت ایدوب روح القدس نازونیاز ایله
دیه لبیک لبیک یا امین الله تبجیلا

بیله اول نفسی اول ویره حق اکا اطمینان
ایده اصلنه رجعت اول تأنی ایله توصیلا

بو طوره وردی حق مفتاح که توحید صفات اولدر
بلوردی بونده چون دعوادینلدی بونده تقویلا

بونک سیری مع اللهدر انکیچون ایلدی منصور
انا الحق سرینی افشا که داری قلدی تقبیلا

که عرفان عرفاتده صلاتین چونکه جمع اولدی
کرکدر مزدلفده هم دخی جمع اوله تقلیلا

مناسرنده نفسین ذبح ایده چونکیم اوله فانی
حجاب کفر ایماندن قیله اوزنی تعطیلا

کلدخی توانادن حیات جاودانیلر
اودر مفتاحی بو طورک قیاوک بو سوزه تقویلا

بو سیر چون سیر فی اللهدر ذوات بونده اولور فانی
بو هم توحید ذاتیدر ایدرلر بونده تعدیلا

(انکیچون راضیه دینلدی ارادت مظهریدر اول)
(که استهلاک ایدوب ذاتی صفاتی قیلدی تسجیلا)

قیام ایتدی بو وادیدن عنایت ایلدی قیوم
جهات ست طوافندن ایدوب غایتله تحجیلا

بو طورک اولدی مفتاحی انکله فتح اولوب ابواب
بو سیر سیر عن اللهدر کرکدر بوکا ترفیلا

انکیچون مرضیه دینلدی اولوبدر قدرته مظهر
تخلقدر بخلق الله بودر بو سیره تأویلا

قيامت ظاهر اولدی چون طوغنجه معرفت شمسی
ظهور ایلدی مغربدن تجلی قلدی تجليلا

اورلدی صور اسرافیل نهان اولدی وجودیات
ندا ايدوب اودم قهار بلوردی سر تحویلا

بوطورك اولدی مفتاحی بوسبر چون سیر باللهدر
کر کدر که کشاد ایده قو اسراری تحلیلا

بو اطوار مقاماته ایرنلر بولدیلر حقی
ایروب الطاف سبحانی بودر قرأنده تنزيلا

سقاهم ربهم جامك صونه چون ساقی حضرت
حقیقت زمزمیدر بوایچن مست اوله تأجیلا

بچوب قرب نوافلدن خدا سمع وبصر اولدی
تكلم ايلدی الله بوسردر سر تنفيلا

چو تکمیل ایلدی حجی کیوب نورانی خلعتلر
اولان احرام تحریمی مبدل قیلدی تحليلا

صفا اندر صفادر بولقا اندر لقادر بو
بقا اندر بقادر بوکه الله قیلدی تفضيلا

بوهم معراج معنادر کوکل تختنده سلطانه
والیلر راهیدر انجق قیلارلر اکا تسبیلا

که لاخوف عليهمله اولو بدرمرشدكاملر
خلافت تختکاهنده اولاری قیلدی توکیلا

(چو قوسین سرنه واقف اولوب بو ذاتیء ادنی)
(صفاتی ذاته حشر اولدی ایدوب اوصافی تبدیلا)

الا ای طالب اسرارنه در بلدکی سن انی
که رمزی فقر فخریدن کوروندی وجه سبحانی

فخنکیم فقر اوله آخر فنا فی الله اولور عارف
بقا بالله اولور انجق کفردیرلر بو ایمانی

وجودك کل مبرا قیل عوایقدن علایقدن
کیروب وحدت سراینه سوره کور حکم دورانی

(بومشربدن)

بو مشربدن ایچن صافی بوشربتدن ایچن صوفی
قومذهبدن ال چکدی کوزی رابولدی جانانی
نظر قیل جمله موجودات اوو حدتدت خبرسویلر
طوت اکا کوش جانی سن تفهم ایت بوعرفانی
منزه کوردیلر ذاتن عبودیت قیودندن
ایریشوب آخری فقره نیدر انلر موسرمانی
(کیدنلر راه احمدله سوایی بیلسون ذاتی)
(طوترمی کفردین آنلراولو بدرجمله دن فانی)

بنه دولت هماسی سایه صالدی — کوکلمز غنك کل رعنایه صالدی
فراق هجریار یله کزرکن — آنی مجنون کبی لیلایه صالدی
کینه کوستروب بونده جمالك — کینه وعدایدوب فردایه صالدی
جهان سرورلکك وردی کینه — کینی حکم ایچون فتوایه صالدی
نیچه سینی ایرشدیردی حضوره — نیجه سنك باشین غوغایه صالدی

(بچوردی ذاتی یه عشق میندن)
(اومفتونی عجب سودایه صالدی)

عشقك بنی شاهم نه سودایه دوشوردی
اکسز بوغریب باشمی غوغایه دوشوردی
آواره قیلوب ایلدی عقلمی پریشان
آخر بنی مجنون کبی صحرایه دوشوردی
اصلا قومادی عار ایله ناموسمی شاهم
خلق ایچره بنم نامی هب پایه دوشوردی
کوکلمده اوتاغ ایلیه لی جیش محبت
دل ملکنی باشدن باشه یغمایه دوشوردی
(بو ذاتی ادنی اوشهك وصلنی استر)
(صنمانکه ولی جنت وحورانه دوشوردی)

حقك صنعی بکا حکمت کورندی — نه با قسم قو عبرت کورندی
حقیقتجه نظر قیلدی زاهد — انچون کوزنه کثرت کورندی
خبردار اولدی سراحددن — بوعالمده اکا فرقت کورندی
ایدمز کنت کنزین سربنی ادراك — بو وزدن اکاهب وحشت کورندی

معارف ارلری بیلدی بو رمزی || انکیچون انلره الفت کوروندی

(ایروب وحدت مقامنه بوذاتی)
(بحمدالله اکا وصلت کورندی)

ارنلرتا ازلدن یانه کلدی
جمالك شمعنه پروانه کلدی

تموج ایلیوب دریای وحدت
بو کثرت عالمن سیرانه کلدی

بولار مکتوم ایکن کنز خفیده
بناکاه صورت انسانه کلدی

قضا چوکانه قارشو سراسر
باشین طوب ایلیوب میدانه کلدی

دوشوب هر کس براسمه مجلی
انکیچون هر بری برشانه کلدی

انکیچون اختلاف اولدی هویدا
کیمی بیلش کیمی بیکانه کلدی

بوسردن اولدی هب انواع ولدان
کیمی اوصلو کیمی دیوانه کلدی

بولارك سرینی جانا صوررسك
بو دنیایه بولار آیانه کلدی

بیلوب نفسن وربنی کا نسز
بو اجسامه بولار عرفانه کلدی

ایچوب عاشقلر عشقك جرعه سندن
آیلدی اولار مستانه کلدی

حقیقت ارلری میدان حقه
انکیچون جان آتوب مرادانه کلدی

کتوردی هر بری دوراوهنزلو
قوسی رحمتر حسانه کلدی

خدایا سکا لایق نسنه سی یوق
بوذاتی لطفله احسانه کلدی

(☼ تاریخ تألیف ☼)

(اتمامنه بونظمك حق قیلدی عنایاتی)
(برساعت میمونده ختم اولدی عباراتی)

(بوسالی همایونی ابجدله قیل استخراج)
(یوز اللی بر ایله تاریخ دی اکا ذاتی)

سوانح النوادر فی معرفة العناصر لذاتی افندی قدس سره

هو الله الذی اول و آخر — هو الله الذی باطن و ظاهر

اليه الشكر حمد بالبداهه — هو الاثبات نفی لا اله

زمين وآسمان سرتاسر اورا — كواهی ميكنند يك مر اورا

اوذاتك اوليه چون ابتداسی — اولورمی هر كز انك انتهاسی

زمان مستغرق انك وحدتندن — مكان مستهلك انك سطوتندن

عدم امكان انكدر لامحاله — شريك اولماز او زيرا بر مثاله

انك قبضنده درهب جمله اركان — انك بسطنده درهب جمله اعيان

صفاتی ذاتنه ايلر شهادت — قيلور اسماسی عينه دلالت

بسيط اولدر بكل كائناته — محيط اولدر جميع ممكناته

عجب ستار عالم برخدادر — اودر قهار رداسی كبريادر

طلسم كنت كنزه قيلدی مختار — جلالی ازدهاسنی اوجبار

انكيچون اكا عقل اير كورمديلر — جمالی پرتوينی كورمديلر

اكا عقلك الی ارمكده كوتاه — منزهدر مكاندن چونكيم اول شاه

اكا معراج روحانی كركدر — اكا عراف سبحانی كركدر

اكا ايران كبير و محبوب حقدر — اوكات باقی بوارايه خوش سبقدر

ملائك كچمديلر منتهايی — مقام ايدندی جبريل اول ارايی

اوليدی احمده اولدمده همراه — او ادنی سرنه اولوردی آگاه

(سرای)

سرای لی مع اللهی بولیدی — وجودی نورحقده محواولیدی
کل ایدی عقلی قویوری صفاته — صفاتدن ایره سین اول نورذاته
نه یه بقسك اونورایله کوره سین — بتراعمی کبی کزوب دوره سین
نه کیم وارسه معادن واحجار — نه کیم وارسه نباتات واشجار
بولارده کزاودروحدت سراسر — بولار برلکده دردائم برابر
وان من شيء الادن اول آکاه — ایدر تسبیح وحمدی ربه هرکاه
بوتسبیح انلرك صرف وحدتیدر — بوکثرت هیئتده وصلتیدر
بولارك تسبیحی توحید حقدر — صاقین صنما بولاره بی سبقدر
شهد الله انه اکا ناطق — لا اله الا هو کلدی طانق
ینه کندینی توحید ایدن اولدر — ینه کندینی تمجید ایدن اولدر
اولیدی آیتی کرنظمه قابل — کتوریدم نیجه ایت دلائل
بیلندی بوقدرچون قال دیلندن — بیلنور ماوراسی حال دلندن
ولی حاله دخی تمثیل کرکدر — اوحالك کشفنه ترتیل کرکدر
آچه روی جمالندن نقابی — کوره ینه تاحقیقت آفتابی
جلالی در نقابی هم جمالك — بودرقولی بو پرده اهل حالك

❋) معرفت شمس الحقیقه (❋

ضیاء صبح ایرشدی چشم جانه — حقیقت تیرین ایرکوردی نشانه
همان دم مرغ جانی ایتدی بیدار — اویاندی خواب ونازندن اودلدار
باقوب کوردی حقیقت آفتابن — طغوب رفع ایلمش کثرت سحابن
سراسر عالمی طوتمش ضیاسی — اکا ناطقدرر شمسك قیاسی
عجبمی کورمزایسه چشم خفاش — که اولمدی اکا شمس جهان فاش
بصیرتدر اکا اولان مشاهد — بصیرتسز اولیمز اکا شاهد
بصیرتله کرکدر پرتو حق — کوره سر حق اشیاده مطلق
مقابل دوشدی چونکم شمسه موجود — انکیچون قالدی انده پرتوی سود
بوتمثیله بغایت خوش نظیر قیل — ولی کوزطارلغندن کی هذر قیل
بوتمثیل طالبه تفهیم ایچوندر — معارف اهلنه تعظیم ایچوندر
حقیقت بحرینه صغمز مماثل — حقیقت کوهری اولمز مماثل
اکرچه صور تابوجار عناصر — کورینور بربرینه هب مغایر
که بوقدر بربرینه امتزاجی — مغایر بربرینه هب مزاجی

بوچار عنصر بری آتش بری باد — بری آبدر بری خاکدر بو اضداد
حقیقتده دکل بونلر مغایر — سکا تقریر ایده‌یم ایمدی بر بر
بولارك سرینی تعبیر ایده‌لیم — ارنلر کتدیکی یوله کیده‌لیم
کور اول وصفنی شمس جهانك — بو آتش مظهریدر الحق انك
آنك اشراقیدر آتشده اشراق — آنك احراقیدر انده کی احراق
محقق بیل حقیقت آتش اولدر — اوسلطاندر بو آتش اکا قولدر
اودر باران ایچنده برق باهر — کورینور آتشی اعیانه ظاهر
سر ایت ایلمش قوریده یاشده — بولینور پرتوی اغاجده طاشده
اونوری ستر ایدر هب جمله اشیا — اوروحی در بولار اشباحی کویا
که استغراق ایده اشیایی اول نور — کرك کیم اولمیه برذره مهجور
اکر برذره کشف ایتسه نقابی — کورردك انده عین آفتابی
مظاهردر بو اشیا آفتابه — انکچون دوشدی انلر اضطرابه
انك هب عکس تابیدر بو الوان — مجازی بر نقابیدر بو اعیان
قو اشیا اکا اجزا اولوبدر — قو اعیان اکا اعضا اولوبدر
اکرچه صورتا اولمش حجاب اول — حقیقت ایتمز عینن احتجاب اول
نه وار ستر ایتدی ایسه آفتابی — نقاب اولمز اکا کثرت سحابی
سمانك اولسه نه دکلو غمامی — شعاع شمسی ستر ایتمز تمامی
نه حاجت اولور اکا کثرت غم — کونك طوغدیغنی چون بیلور آدم
کوریتو سر تسر اشیا محقق — بیلنور شمس طلوع ایتمشدر الحق
سحاب اولدی او شمسك دود آهی — قباایلر آنی اکسنه کاهی
نیه باقسك طولو در پرتوندن — دکل خالی ضیاسی بو کوندن
جهانده هر نه وار انواع اشیا — انك الوانی انلرده هویدا
نه وارسه بو جهانده یازوقیشی — ایرر مهری جهانك یوریشی
ایدر اشیایه سرتا سر تصرف — آنك صنع بدیعدر تصنف
انك الوانیدر هر شیده ظاهر — آنك اشکالیدر هر شیده باهر
ولی غایت ظهوردن کورینمز — صفاتی ذاتی نوردن کورنمز
جلالی در آنك تیغ شعاعی — عروس شمسك اولمشدر قناعی
ولی غافلسین اول شهلا کبیسین — کوزی کورمز کز راغمی کبیسین
شعاع شمس اولوب کوزکده پرده — انکچون اوغرامشسن درلو درده
بوری کحاله واراسته علاجی — کیدرسین کوزلرکدن اعوجاجی

معین ایده سنی مهر جهانی ‌‌ عیان اولسون سکا جمله نهانی
کیدر سندن اول وارلق حجابی ‌‌ کوره سین تا که وحدت آفتابی
دیلندی آتشک اصلی کماهی ‌‌ ایشت باری آنک اصلنی داخی
عناصردن بله سین عالمی سن ‌‌ بوعالمدن بله سین آدمی سن
بولینور آدمیدن حضرته یول ‌‌ بولینور حضرتندن وحدته یول

﴿ اسرار عنصر هوا ﴾

نه بو سمع جانه ایردی ناگاه ‌‌ نداسی نفخهٔ صورک سحرگاه
یکیدن روضهٔ دل تازه لندی ‌‌ کیوب انواع ازهاری بزندی
آچوب غنچه دهن ایتدی تنفس ‌‌ معطر اولدی هب آفاق وانفس
او بویی دویمغه انسان کرکدر ‌‌ بوسرّی بلکه عرفان کرکدر
کل امدی دکله باری داخی ای جان ‌‌ انکده سرّینی هم ایله اذعان
آنک اصلنه ایده لم شروعی ‌‌ اصول ایله بیلنه تا فروعی
بو یل دیدکلری بادهوادر ‌‌ ولی صانمه بونی بادهوادر
بونک اصلی حقیقت نفخ حقدر ‌‌ بوسوزک سرّی غایتده ادقدر
لاتسبوا الریح ذی فخر عالم ‌‌ بوکا طا نقدر والله اعلم
نفخت فیه من روحی دیدی حق ‌‌ اگر عالم ایسک بیلدک محقق
بیلورسین بادن اصلنی تمامت ‌‌ سکندر راه حقده استقامت
اگر نادان ایسک اشبو نفسدن ‌‌ اوجوردک بلبلی انسز قفسدن
او نفخک شعبه سیدر جمله انفاس ‌‌ تنفس ایلر انک ایله اجناس
قواشیانی تحریک ایدن اولدر ‌‌ اگرچه ظاهر ایل اکا قولدر
جهاندن یل اگر ایرو اولیدی ‌‌ دکل صبر وقو عالم اولیدی
یناردی طاغ وطاش صحرا سراسر ‌‌ اولوردی هر نه وار خاک برابر
بو یوزدن عالمک اولدر حیاتی ‌‌ بوزولیدی بواولسه صفاتی
جهانک رونقی انکله قائم ‌‌ جهانک زینتی آنکله دائم
کوکل اوحنه یازسن بو براتی ‌‌ بوله سین نار کبرادن نجاتی
ندر دیرسک اگر نار جهالت ‌‌ جهالتدن صقین غایت بغایت
بوسوزلر جهل ایله اولمز تفهم ‌‌ بوکا تعلیم کرکدر تعلم
نه بلسون سرّینی جاهل بوسوزک ‌‌ نه بلسون غورنی غافل بوسوزک

(یتر وصف ایله ذاتی نهاندن)
(آرمه کل قطاری کارباندن)

كل امدى آبى دخى ايله تقرير ‖ عنا صرو صفنى نظم ايله بر بر

✲) بيان ومن الماء كل شئ حى (✲

بنه جوش ايلدى دريای حكمت   دلى وجانه ايرشدى فيض قدر
تموج ايلدى وحدت يوزندن   كورندى كوزلره كثرت يوزندن
نسيم صبح نفخ ايتسه تنفس   كور نور صورتا آفاقده انفس
كدز رامظهر يدر بادك اول آب   انكيچون تيرآبى قلدى پرتاب
ايشدك ايدى آبك اصلنى خوش   كوروب بادك خروشنى ايدر جوش
نه دكلو آرتوررسه بادخروشى   ايدر دريا دخى اولدكلو جوشى
حقيقت يردر اولارك رسومى   مجاز يدر خصوصى وعمومى
كه دريا اهلنك صودر حياتى   صودن ايروبولر بولمز نجاتى
حياتيدر نباتاتك دخى صو   اكا كلمشدر ايت كل اوقو
جعلنا الماء ديدى حضرت حق   لكل شئ حى ديدى محقق
ندكلو وارايسه دنياده حيوان   اكر پردها كر درياده يكسان
بولارك صو ايله دائم عيشى   بو عيش ايله ايدرلر ياز وقيشى
حقيقت اصليدر نفخ حق آبك   انكيچون رونقى وير ترابك
اكر فيض ايتمسه كلزاره آبى   صاچارمى كل يوزه شبنم كلابى
يابترميدى باغده لاله سنبل   بايدر ميدى زار وناله بلبل
دكلى نفخ آب كلدى كى بو   انكيچون بلبل ايتمزمى تكاپو
انك نقشى دكلى جمله ازهار   آنك نورى دكلى جمله انوار
ندن بولدى بدايت جمله اشجار   ندن بولدى لطافت جمله اثمار
نيستانده ندر بتن شكرلر   كيمى كندو بتركين اكرلر
ندر درياده كه در ايله مرجان   سببيدر اودره باران نيسان
ندر درانواع نعمتده حلاوت   ندر اصناف كوهرده لطافت
هب آنك فيض نايندن دكلى   اوفيضانك جنابندن دكلى
اودر نورى سموات وزمينك   اودر روحى جميع عالمينك
بركوزى ايكى صانوب شاشى باقه   جهالتله اوزكلى اوده باقه
كوزلجه ايله توحيد الهى   باشكدن كتمسون دولت كلاهى
نظر قيل عالمه عبرت كوزيله   نظر قيل جمله يه وحدت كوزيله
كوزك آچ روى دريايه نظر قيل   ولى امواجنه باقه حذر قيل

اوامواجی اولور فانی بلورسین — نیجون فانی یه الدانوب قالورسین
شعاعی کیدر موج آفتابك — ایجی دریادرر کثرت نقابك
یوری واراوله کوردر یایه واصل — بکلی مشکلاتك ایله حاصل
بونکده اکسون کین طوتوب تمامه — کتور خاکی دخی ذاتی نظامه
که هر برقطعه سی آب لقیطك — اولور انموزجی بحر محیطك
یتر وصفنی تطویل ایتمه آبك — شروع ایت وصفنه ایمدی ترابك

※) معرفت اسرار التراب (※

سعادت سایه سین صالدی زمینه — آچلدی عرصهٔ قلبده دفینه
بنه بخش اولدی انواع جواهر — بنه نثر اولدی کونا کون زواهر
قنی وارمی خریدار بر بهادر — اوله کوهر شناس آله جواهر
جواهر بیلکه صراف کرکدر — معارف بیلکه عراف کرکدر
بیلورمی هیچ مکس قدرنی آنك — متاعن نیلسون اشبو دکانك
شاهین لقماسنی سرچه یوده مز — شراب سکری کربه داده مز
اوزینی بیلیان بیلز بو سری — نه بلسون اول کمسنه خیروشری
اوزنی بیلکه انسان کرکدر — دکل صورتده انسان جان کرکدر
یتر مقصوده کل ایله رجوعی — بیان ایله اصول ایله فروعی
شروع ایله عناصر ترتیبنه — کچورمه بونجوغی جوهر برینه
تواضع ایلیوب خاکه نظر قیل — تکبر ایلمکدن کی حذر قیل
خصوصا انبیاء واولیایی — خصوصا اتقیاء واصفیایی
او خاکدن ایلدی اجسامی جمله — انکیچون خاکی اولدی نام جمله
اکر انسان اکر حیوان نباتات — اکر معدن اکر سائر جمادات
بولارك مخرجی هب جمله خاکدر — بولارك اصلنه نسبت جمله پاکدر
اوله هر نسنه نك چون اصل پاکی — نه غم اولمش ایسه اول خاکی
اکر سائل سؤال ایلرسه بزه — دلیلك وارمی دیرسه اشبو سوزه
جهانده واردر انواع نجاسات — ندن پاك اولدی دیرسك بو جمادات
نیجه سی پاك ولی نیجه سی ناپاك — بونی فهم ایلرمی صاحب ادراك
جواب اولدر که هر نسنه اوله خاك — حقیقتده دکل او نسنه ناپاك
اکر بربقعه ده اولسه نجاسات — و یا آقر صو یه ایتسه سرایت
پس اندن کتسه اوصاف ثلاثه — او صول شرع ایدر انی حداثه

اوصودن ایچ دخی اندن وضوایت
ایرنجه اصلنه هب جمله ناپاك
چو یردن حاصل اولدی جمله نعمت
اکر اثمار اکر سائر حیوانات
اولور بطننده انك لونی تبدیل
دکلمیدی بولار اول نظیفده
بولار کندیمی اولدی بویله ناپاك
سکا بردم انیس اولدی اونعمت
انی سن ایلدك اول شکله القا
قیوب آنی اوحالده هم قچرسین
سکا ایدر لسان حال ایله اول
کل ایمدی اکله حالك ایله انصاف
کیجه کوندوز چالش نفسکی پاك ایت
اوله سین سن دخی اصلك کبی پاك
ایکنجی بودر اکا جوابك
اکر انسان اکر حیوان سراسر
ولکن بونلرك بو بر زخیدر
بولارك نقشنك بوکنیه سیدر
کل ایمدی اصلنی کورسن بولارك
بولار بو بر زخی کچدکده جانا
صاقین بر نسنه یه خور کوز ایله باقه
خدادن خوف وخشیت قیل بغایت
اکر مغذور اولورسه کندوزینه
بولارك سری وار باشلو باشنه
که هرشیء خدادن بیل تمامی
حقك وارلغیدر اشیاده قائم
انکله‌در جهانك هم نظامی
حقیقتده نظر قیل کائناته

اوپرده وارنماز قیل سن فروایت
ایدر اصلی انی کندوکبی پاك
قو انواع مأکولات تمامت
یتوب آدم بولور انواع لذات
نجس اولوب اولوراوصاف تحویل
ندن اولدی بولارك آدی جیفه
که یوخسه سنی ایتدك اویله ادراك
سنکله هم جلیس اولدی اونعمت
انی سن ایلدك عالمده رسوا
کوروب انی طتوب بورنك کچرسین
بنی سنسین قیلان بوحاله مشغول
نصیحتدر بولاری صانمغل لاف
هوای نفسی قوکندیکی چالاك ایت
بو یولده اوله کور غایتله چالاك
اولنجه جیفه‌سی اولمز ترابك
حقیقت جیفه یه اولور برابر
حقیقت بلمك انی بر دخیدر
دکلمیدر مجازی یانه سیدر
صاقین شکلنه باقه سن اولارك
اولور اصلی کبی محبوب دنیا
جهالت اودینه کندوکی یاقه
که تا کورمیه سین صکره ندامت
سوکرصکره جوق کندو اوزینه
اولاری بیلمدن دیمه بوشی نه
بولار ایرو دکلدر خاص وعامی
او وارلقدر طوتان اشیایی دائم
انکله در یرك کوکك قیامی
صفاتك اکلایوب باق نورذاته

(کل ای ذاتی بیان ایله فضولی)
(ولی الدن قومه اصل اوصولی)

کتور نظمه بنه براوز که فصلی ‌ ‌ ‌ ‌ بیلنه تاندر مقصود اصلی
بو عالم ارتسامن ایله تقریر ‌ ‌ ‌ ‌ عناصر وحدتن نقل ایله بر بر

) بیان ظهور الممکنات من الجوهر الفرد (

طلوع ایتدی بنه انوار وحدت ‌ ‌ ‌ ‌ کورندی کوزلره انواع قدرت
جهانی سربسر طوتدی ضیاسی ‌ ‌ ‌ ‌ قورلدی عالمك رسم اساسی
چون اول کنج وحدت اولدی هویدا ‌ ‌ ‌ ‌ پس اندن سر قدرت اولدی پیدا
احددن واحدیت اولدی ظاهر ‌ ‌ ‌ ‌ چون اول نور خفیدی اولدی باهر
او نور بی رنك ایدی اولدی مصور ‌ ‌ ‌ ‌ کورندی در یکتا شکل کوهر
او کوهر نطفه اولدی امر کن دن ‌ ‌ ‌ ‌ که هرکز خالی اولمز بو کوندن
اودر اولدی زمین ایتدی قیامی ‌ ‌ ‌ ‌ اودر افلاك قورلمشدر خیامی
جهانك واری طاغ وطاش وصحرا ‌ ‌ ‌ ‌ او کوهر نطفه سیله اولدی اعضا
او کوهردن دکلی جمله عالم ‌ ‌ ‌ ‌ او کوهردن دکلی جمله آدم
او کوهردن دکلی عرش وجنات ‌ ‌ ‌ ‌ او کوهردن دکلی کرسی وروضات
او کوهردن دکلی هب ملائك ‌ ‌ ‌ ‌ او کوهردن دکلی هب ممالك
آنك نوری دکلی شمس وافلاك ‌ ‌ ‌ ‌ آنك نوریله در عالم فرحناك
انوك نوریله ماه اولدی منور ‌ ‌ ‌ ‌ انوك نوریله اولدی انجم انور
بو کوهردن اولوب اصلاب وارحام ‌ ‌ ‌ ‌ بو کوهردن وجوده کلدی اجسام
محیط اولدی بو کوهر بحر وبره ‌ ‌ ‌ ‌ دکل ایرو بو نوردن قطره ذره
لطیف اولسون کثیف اولسون تمامی ‌ ‌ ‌ ‌ بو نورك خاصلیدر خاص وعامی
بلی وحدتده درهب جمله اشیا ‌ ‌ ‌ ‌ کوزل فهم ایله بو تقریری الا
بولانمسون بوشربتدن معیده لك ‌ ‌ ‌ ‌ بوزلسون بوشربدن عقیده لك
صاقین کیم قاتمسون ذره غباری ‌ ‌ ‌ ‌ بواطواردن درونك کهرباری
قضایادن کل ایله اعتباری ‌ ‌ ‌ ‌ نتیجه یه قیل امدی انتظاری
مصور صورت اولدی اشبو دنیا ‌ ‌ ‌ ‌ دوزلدی شکل آدم کبی کویا
بو ترتیب اوزره چون عالم قونولدی ‌ ‌ ‌ ‌ بو یوزدن نسخهٔ کبری دینلدی
چون آدم کبیدر بو شکل عالم ‌ ‌ ‌ ‌ او شکل اوزره یرادلدی هم آدم
بو آدم عالمك بیل زبده سیدر ‌ ‌ ‌ ‌ بو آدم عالمك هم عمده سیدر
ندندر عالمك کور ابتداسی ‌ ‌ ‌ ‌ اکا دربنه انك انتهاسی
که هر شیء اصلنه ایدر رجوعی ‌ ‌ ‌ ‌ کوزت اصلنده بول جمله فروعی
براغوب اصلنی فرعی طوتمه ‌ ‌ ‌ ‌ کوز ادوب فرعی اصلن اونوتمه

کنت کنز سرنی دلدن بو راقه
چون عالم شکل آدم کبی مثلا
کورینن جمله بو انواع اشیا
بو عالم شخصنك عرش اولدی باشی
قلان اعضا واجزاسین جهانك
قو اعضا واجزا ایله عالم
نه وارسه اشبو عالمده سراز
بو عالم وحدتنده جاره عناصر
ولی بونلر حقیقتده بر ایدی
چون انسانك نهادنده عناصر
بلندی کیم حقیقت بو عناصر
مکر ظاهرده اولمشلر مغایر
حجاب ایتمش بو عالم وحدتنه
انکیچون عالمه کبری دینلدی
چون اولدیلر ایکی نسخه مقابل
اکر بزه سؤال ایدرسه سائل
دکل بونلر مقابل بر بزینه
معارض اوله اشبو دلیله
ایریشمادی دخی علم الیقینه
قچان عین الیقین اولور شهودی
زمین واسمان وطاغ وصحرا
طیورایله وحوش وجمله حیوان
بو انسانده جوجمع اولدی عناصر
بو چار ارکان ایله قائمدر انسان
بولارك برلکی شولدم بوز یلور
اود اوده ایر وشور بادباده ینه
کورر کندونی آدم عالم ایمش
بو عالم کلدی بر کز آدم اولدی
نه دکلو اولسه بر اصلك فروعی
سکا عبرت یتر قطرات باران

دواوب دریا کبی اول طشره آقه
اولیچق باقه امدی اکا شهلا
وجود عالمه اولمشدر اعضا
خصوصا قابه قوسین ایکی قاشی
قیاس ایت صورت انسانه آنك
وحیداولدی کوروندی شکل آدم
وجود آدمیده اولدی ظاهر
کوروندی هر بری کرچه مغایر
بو اضداده او وحدت پر سر ایدی
قونولدی سر وحدت اولدی ظاهر
دکلمش بر بزینه هیچ مغایر
مجازی بر برینه بو عناصر
نقاب ایمش حقیقت حضرتنه
انکیچون آدمه صغری دینلدی
ارادن شك وشبهه زائل
ندن اولدی ایکی نسخه مقابل
دکل ادم محیط بحر برینه
بو علمه بولمدی چونکه وسیله
اجلمادی اکا کزلو حزینه
قچان حق الیقین اولور صعودی
نباتات ومعادن یدی دریا
بو اینورجمله سی انسانده یکسان
یوردی حکمنی آدمده بر بر
بولار برلکده درداتمدر انسان
واروب اصلنه هر بری دوز یلور
آب آبه قار یشور خاکده برینه
بونی خوش اکلامق بر عالم ایمش
دونوب اصلنه ینه عالم اولدی
ینه اصلنه ایدرلر رجوعی
اینوب بره ایدر کندو نی غلطان

کورر آواره اولمش اصلن استر
بو قطرلر بری برین ارارلر
بری بر بن بوله رق جمع اولورلر
بولار بر بر ینه ایدر نیـدملم
یورك اصلمزی واروب بولملم
که یوخسه قالورز بزار ایجنده
بولارك آرتار اولدم اشتیاقی
الای الای اولوب صحرا یوزندن
سوروب بره یوزنی اغلشه رق
کیدرك هر بری ارماق اولورلر
آنك پاینه یوزسورب خوش
درآغوش ایلیوب ایلرتسلی
سزی بن اصلکزه کوتوره یم
بنده دوستدر آخر دوراغم
سزه کوستره یم آنی بله سز
براغوب اسم ایله رسمی سراسر
اودریا آبیورز جمله مزای یار
ولی بز انی بیلورز حقیقت
بزآنك نائبیوز بومقامده
سزك کبی دوشوب دام هوایه
کزوب غربت دیارنی سراسر
یوزونی سورو یوب کاسه نهانی
همـاندم اریشور اصلنـه ناکاه
اکر کلمزسـه بزه چار ناچار
ولی چوق درد له چوق محنتیله
چکر هر یرده بردرلو عقابی
ولی سزی بکا عشق صالدی مطلق
آنك اول مهری ذاتیدر محقق
بجانکیم دیلسـه مهر حقیقت
ایدر تابنی اول دز یایه چوکان

قاوشب اصلنه دوست وصلن استر
بری بر ینـه اصلنی صـوررلر
در یلوب براریه چون کلـورلر
نیدرسك ایدملم دوسته کیدملم
قوشوب هم بزدخی دریا اولملم
طاغ وطاشك ایجنده خار ایجنده
ایدرلر بونلر اولـدم اتفـاقی
بوجه طاغندن سنك خارا یوزندن
کیدرلر دوست ایلینه چاغلشرق
وراه رق بر بیوك نهری بواورلر
بولاری بو بله کوروب نهر ایدر چوش
که دیر بنده ایدرم دوسته میلی
سزی بن دوستکزه یتوره یم
آنك یولنـده یورر بوایاغم
اکا قربان اولوب فانی اوله سز
اوله سز اکا مستغرق برابر
اودر یادن دوشوب آواره ناچار
اودر یاصورتیدر بزده صورت
آنك خدمتنه دوردق قیـامده
صـالانلر دود آهنی سمـایه
ایدوب کوز یاشلرین خاکه برابر
بورلو بزده اودر یادن نشـانی
بیـلوب اصلنی اکا اولور آکاه
کیروب قعر زمینه چوق ایدرزار
چیقوب قعر زمیندن حسرتیله
کلورسه اصلنه کورر عتـابی
اودر توفیق حق بیلوك محقق
حقك اول نور ذاتیدر هم الحق
کلور چوشه هماندم بحره قدرت
آلور دریادن اول قطره باران

کلاب ایلر آنی عالم یوزینه
اولور نطفه ایرر رحم زمینه
بولور هر بری صورتده حصولی
بودر اول کنت کنز سری تمامت
محبت ذات پاکندن ایرشدی
تخلق ایلدی عالم اوحبی
آنك حبی دکلمی ابتداده
اوحب ایله دکلمی ازدواجی
اوحب ایله دکلمی جمله آدم
ارعورته وعورتلر ارینه
محبت اولسه بونلرده معتاد
ندکلو وار ایسه انواع حیوان
محبطدر عالمی حبی تمامت
آنك نوری طلوبدرشش جهاته
آنك حکمی دکلمیدر سور یلان
نه سین ای خواجه سن اشبو جهانده
دکلمیدر بولار سکا امانت
سنی سنمی براتدك ایمدی غافل
نفخت سر بنی نیچون اونتدك
سنك سنلکده وارمیدر وجودك
سکا سندن یقیندر اکا مولا
بوخلق عالمی جمله برادن
بو کثرتدن کورندی وحدتی حق
بو وحدتله حقك بو قدر مثالی
انکدر هب عدم امکان سراسر
بتر وصف ایلدك باغ ارمدن
شو مقصوده کتور ذاتی اقامت

صاچر روی زمینك دوبدزینه
کیمی بحره کیدر کیمی بینه
حقیقت مهر یدر اصل اصولی
فاحببت دیدی چونکم او حضرت
محبت هم جنابندن ایرشدی
آنکیچون دیدیلر یارب ربی
آنك خلقی دکلمی اولیاده
که خلقك بری بریله امتزاجی
اوحب ایله دکلمی جمله همدم
دکلمی انلر محبلر بر برینه
جهانه کلز ایدی هیچ براولاد
بوحب ایله اوا اوبدر جمله یکسان
انکدر عالم غیب وشهادت
آنك حکمی یورر بو کائناته
آنك فعلی دکلمیدی کور یلان
یاوارمی ذره حکمك تنده جانده
حقك دکلمیدر بونلر تمامت
نیجه براوله سین اصلکه جاهل
کتوروب کندوکی اورتیه آتدك
ایدرسین نفسکه دائم سجودك
صاقین سن کندوزیکی بیله تنها
قیوب مخلوقی چقمزارادن
اووحدتدن بلندی حضرت حق
بووحدتدن اولورمی هیچ زوالی
اودر الله اکا بوقدر برابر
آلور بونی عارف صبح دمدن
که مسجدن طاشلسون جماعت

بزه آدمده کوستر عالمی سن
نیجه بو آدمه صیغار بو عالم
بونك سر بنی کل بزه بیان ایت

بزه بلدر بو سر مبهمی سن
نیجه سی مظهر اولور اکا آدم
بونوك وصفنی کون کبی عیان ایت

(تطبیق)

(* تطبیق العالم الاصغر بالعالم الاکبر *)

جمالندن نقابن آچدی دلدار ‌‌ ایدوب رخسارنی عشاقه اظهار
جمالی پرتوینی قیلدی اشراق ‌‌ اولوب پروانه وش دیوانه عشاق
کوروب انك بو الطاف ایله جودین ‌‌ بکلی یاقدیلر شمعه وجودین
کدیعنی وارلغندن کچدی بونلر ‌‌ صناسین کاسی مولا ایچدی بونلر
بولاره ایردی اولدم سر موتوا ‌‌ همان جان آتدیلر جانانه قرشو
ایرشدی بونلره وحدت بقاسی ‌‌ کورندی بونلره دوستك لقاسی
جمالن استر ایسك سنده انك ‌‌ توری وار بی نشان ایله نشانك
ولی مرأت انك اولیادر ‌‌ اولارك سوزلری سر خدادر
اکر بولمق دیلرسك سن اوشاهی ‌‌ ولی کوکلیدر آنك جلوه کاهی
سنی آنلر یتشدیرر خدایه ‌‌ اولاره وار صاقین وارمه سوایه
بلی صوردك بکا بو عالم ای جان ‌‌ عجب نیجه اولور آدمده پنهان
ایشت اصلنی بو سرك تمامی ‌‌ یتش اصلنده ایله اهتمامی
بو عالمده اولان چار عناصر ‌‌ نهاد آدمه درج اولدی بر بر
طوتوب آدمده هر بری یرینی ‌‌ کوروب بیل بونلرك سن هر برینی
کوز اول طوپراغی اشبو بدندر ‌‌ بدیده کی اولان اعضا نه ندر
بولار طوپراق دکلی جمله ای جان ‌‌ وجود آدمیده جمله یکسان
کوکلر هر بری بر طاغه بکزر ‌‌ الك معدن طمر ایرماغه بکزر
بدن اوزره بتن قیللر یکایك ‌‌ نباتات ایله اشجاره اولدی بی شك
یدی اعضا یدی کوکه اشارت ‌‌ دخی یدی یره ایلر بشارت
اون ایکی برج اول اعضاده مکمل ‌‌ برز برد رین کوستردی کمل
آنك تفصیلنه قالمدی حاجت ‌‌ ارنلر قولنده اولسون رعایت
بولار بر برینه اولمق مماثل ‌‌ ندر مقصود اصلی اوله حاصل
کتورهلم اومقصودی بیانه ‌‌ کوروب جان خواب غفلتدن اویانه
آچوب کوزك کوره کوندوزینی ‌‌ بیله کیمدر کوروب کندو اوزینی
حقی بلمز کشی بیلمزسه اوزین ‌‌ اکرچه سویلشور اوبلر سوزین
کلامی اکلامق ارلر ایشیدر ‌‌ یا کندین بیلنلرنه کشیدر
بیلور حق بیلن نفسین کماهی ‌‌ دینلدیمی بزه عالم پناهی
شریعتجه حقیقتجه بیل آنی ‌‌ کتاقورتره سین اودن بو جانی
یوری وار عالم باللهی استه ‌‌ بو علمه وار یوری اکاهی استه

که بیلدیرسن شکانفسکی ای جان
نیجه بر استرسین حق رضا سین
سنی بلمکیچون خلق ایتدی خلاق
اکر حقی بیلیدك سن کماهی
آنی ذکر ایلك اولوردی ذکرك
آنك دوستلارینی بولمق کرکدك
اقایدك قطره وش المنهره طوغری
ولی سن کندوکی چوقدن اونتدن
سنی صید ایلدی دنیا کمانسیز
کیجه کوندز آنك ذکرین ایدرسن
کوزکدن کتمز آنك هیچ خیالی
آنی سو بلرآنی اوکرطور رسین
کشی نه یی سورسه آنکله قو پار
نیجه بر چوبر رسك بودولابی
وار ایدی درد که بر چاره ایله
ندر دنیا بکن بیل اولیادر
اذکن طوت واروب دنیا بکینك
بولاردنیایی قول ایتدی تمامت
سنی صو قبادنیا اژدهاسی
بولار ده در دخی تریاق اکبر
بولارده دردخی اکسیر اعظم
بولار قیلور طاش وطبراغی کوهر
بولار اول ساقی عشاق حقدر
بولارك سوزلری آب حیاتدر
بولاردر بال ایدن طعمن شرابك
ایچرسك اللرندن ایچ شرابی
اولارك کوزی ایله باق خهانه
کورەسین تا که دنیایی سراسر
بولارز براکه محبوب خدادر
نه اشلرسك بولارله اشله حاصل

نیجه بر کزەسین دنیاده حیوان
بیلورمیسك نولور حالکی یارین
آچ ایمدی کوزکی بر کندوکه باق
اونتزدك کیجه کوندوز اوشاهی
آنی فکر ایلك اولوردی فکرك
اکا لایق عمل قیلمق کرکدك
واریدك عاقبت اول یاره طوغری
اونتدك هم حقی دنیایی طوتدك
انکیچون یوق قرارك بردم آنسز
یازین قیشین آنك فکرك ایدرسین
دکل عقل ایله فکرندن اوخالی
دوشکده دخی هب آنی کوررسن
ندندر یا کشی ایز وغم طاپار
اونتدکمی حساب ایله عذابی
یقانی چاك ایدوب صد پاره ایله
جهانی قول ایدنلر اصفیادر
سوزینی طوت اول ایولر بکینك
بولاره وار دیلرایسك سلامت
بولار ده در جوموسینك عصاسی
بوسوزی اکلایوب خوش ایله ازبر
بولاری حق آنکیچون قیلدی اکرم
بولاردن جانه ایردی بوی عنبر
بولار اول مرشد مشتاق حقدر
بولارك نطقی بیل قند نباتدر
بولاردر کیدەرن شربن اوآبك
کەز برا اولمزاولارده شرابی
اولارك کوکلی ایله اول یکانه
اولار قارشو دائم قوللق ایلر
بولاری سومین حقدن جدادر
اولاسك حضرتەسند انجی واصل

مدینه‌دن کچوب ای حج امیری   یتشدر مکه‌یه حجاجی کبیری
صاقین کیم کچمون ایامی حجك   میسر اوله‌تا اتمامی حجك
یتر مهزولره صاچلك کلابی   یتشدر بو صو سزلره کل آبی
کل ایمدی عالمی کل ایله تصویر   کل ایمدی آدمی کل ایله تقریر
بیان ایله بزه سوزك اوتمه   قطاری براغوب ای خواجه کتمه
نتیجه‌سی بودر انسانك ای دل   اواوبدر عالمه دوبدز معادل
وجود آمیده اولان اعضا   اولور هر بریسی برجنسه همتا
کوزی قاشی یوزی باشی یکاغی   ولی اغزی دیشی بورنی طوداغی
الی پارمقلری قولی قولاغی   بلی کوکسی دخی دیزی اباغی
دیدیلر تمش ایکیدر بو اعضا   دخی بعضیلری آرتوقدر اما
کیمی آدمك طاشنده اولور   کیمی آدمك ایچنده اولور
بولارك هر برینك آدی واردر   بو آدمده قو بنیادی واردر
بودکلو آدایله کرز بو آدم   باق اکا کور نیجه بکزر بو عالم
دیمزلر آدمه یا باش و یا یوز   دیمزلر یالکز یاقاش و یا کوز
دیمزلر ال اباق قولاق اکا هیچ   بو سوزی اکله غل خوش اکله بیچ
بولارك جمله سنه دیندی آدم   بولارك جمله سیله اولدی همدم
نیجه جمع اولدی آدمده بو اعضا   نیجه جمع اولدی آدمده بو اسما
بولارك هر برینك برایشی وار   که ایشلر ایشنی هر بری ای یار
کوزی کورمك قولاق ایشتمك ایچون   الی طوتمق اباقده کتمك ایچون
بو کا بکزر بولارك هر بریسی   بو اعضانك اوفاعیله ایریسی
بولارك خاصه‌سی داخی چوقدر   بولار براو برنده یاره شوقدر
مراتب اوزره دورمشلر بو اعضا   هب ارکان اوزره دورمشلر بو اجزا
کیمی اعلی کیمی اسفل بولارك   کیمی اولو کیمی کیجی اولارك
کیمی غربه‌در کیمی شرقه   کیمی اوکده در کیمی ارقه
بو اعضانك کیمی محنت کوررلر   کیمی راحت اوزره دوررلر
بو اسماء و بو اعضا ایله آدم   کوروندی هر بری برشکل عالم
کونش جاندر بو بیر اکا بدندر   کونشك اصلن او تمه ندندر
دکلمیدر کونش اول نور واحد   اکا انوار حق اولدی شواهد
کونشدر روح ربانی سماده   اونفخ ایتمزمی بو آب ایله باده
بولاره روح حیوانی دینلدی   بولاره روح دیو آد ایدنلدی

دخی روح نباتی دینلدی بونلر
اوروحك شعبه سیدر چونکم بونلر
حیات ایرر بولاردنده سراسر
اکر انسان اکر حیوان یکایك
بولورلر دیرلکی دائم بولاردن
وجود عالمی قائم طوتارلر
پس ایمد آدمك قلبنده روحی
کونش کبی طلو اعضایه نوری
اوروحك نوریدر کوزلرده کی نور
اوروحك آتشیدر آتش عشق
اوروحك شمعنه پروانه اعضا
قیلوبدر جمله اجزایه سرایت
نجان اول عضوه قلمسه سرایت
هلاك اولور اوعضوی آدمینك
بوروح اول روح انسانی دکلی
بودرروح اضافی حضرت حق
اودرروحی بوجسم ایچنده جانك
چون عرشك مظهریدر قلب انسان
اوقلبی مدح ایدوب الله رسولی
اوبیلدردی بزه اسرارکنجی
اودر فتاحی والحاصل بوکنزك
آنی بیلدی دکه‌لر کماهی
پس اولکه اوله سر نظمه آکاه
جو بلدك قلبی کیم بیت خدادر
بوقلب دید کاری کوکل اوبدر
کوکلدر مخزن انوار قدرت
کوکل مرآت حقدر اولیاده
فادخلی فی عبادی دیدی الله
محققلر دیدی اشبو بشارت
اولا رکله دکلی قائم عالم

دیریدر پس بولاردن بونجه تنلر
اوروحك لمعه سیدر چونکه بونلر
صفا کاور بولارنده برابر
اکر اشجار نباتات ایله بی شك
دکل هیچ بریسی ایرو اولاردن
جمیع جانلری دائم طوتارلر
کونش کبی دکلمیدر شروحی
اونورك یوقی آدمده ظهور
اونور ایله دکلی جسمی معمور
اونورك شعله سیدر وجد ایله شوق
اونور ایله منور جمله اجزا
طلو بدر جمله اعضایه تمامت
قوپراول عضوده صانکه قیامت
نیته کون کورمسه اولور زمینك
حقیقت روح ربانی دکلی
مضاف ایتدی آنی ذاتنه الحق
اودر نوری تمامت بو جهانك
اوقلب اوزره دکلی سر جانان
اوکوستردی بو ارکان واصولی
اواوب بازار عشاقده میانجی
اوذاتك حالیدر اصلی بورمزك
که کیمدر اول ایکی کونین پناهی
بیلور آنی حقیقت کیمدر اول شاه
اوقلبی بلین حقدن جدادر
پس آنده کورینن حق پرتو یدر
کوکلدر محرم اسرار حکمت
کوکل محراب حقدر بواراده
وادخلی جنتی دیدی هم اول شاه
والیلر کوکلنه قیلور اشارت
اولارکله دکلی دائم عالم

اولارك روحیدر نور الانوار
محمد حضرتندن اولدی اظهار

جمیع انبیاء و مرسلینه
اونوردن نفخ اولندی هر برینه

محمدد اسم اعظم اولدوغیچون
محمدد سر اکرم اولدوغیچون

رسولدرهم نبیدرهم ولیدر
قمو خلقك انکچون اعظمیدر

آنك شاننده کلدی چونکه لولاك
اوذاتك قدر بنی وار ایله ادراك

آنك شرعنه ایله خوش رعایت
کله برلو برینه فرض و سنت

اودر چون مقتداسی انبیانك
اودرهم پیشواسی اولیانك

آنکه وار دیلر حقه وارنلر
آنکه ایر دیلر حقه ایرنلر

شریعتله طریقتله یوری وار
حقیقتدن اوله سین تا خبردار

چالش تاکیم ایره سین سنده حاله
یا انکز قالمه سن اشبو مقاله

حقی خوش اکلامغه حال کرکدر
اوحالی اکلاینلر لال کرکدر

که بیوردی بزه اول حق رسولی
او بلدردی فروعی و اصولی

شریعت دیدی قولمدر اول آگاه
طریقت فعلم اولدی دیدی اول شاه

حقیقتدر دخی حالم تمامت
بولاری جمع ایدن بولدی سلامت

انکچون لی مع الله دیدی اوذات
بولوب انواع علمیله اولذات

لدنی کوهرینه واقف ایدی
معارف درنی اول واصف ایدی

علوم اولین و آخر بنی
اکا فیض ایلدی حق هر برینی

دیدی موسی اولیدم اکامت
که بیلدی علومی اول تمامت

انکچون حق آنی خضره صالوبدی
چوموسی علمنه مغرور اولوبدی

قچانکیم خضره اولدقده مقابل
دیدی اوکرت بکا نیجه مسائل

بیلم تا بندخی علم لدندن
نه بیلورسك انی کتم ایتمه بندن

خضر دیدی اکا یوق سنده طاقت
لدنی علمنه استر لیاقت

سکا حق ظاهر احکامنی ویردی
سنی اول حق کلامیله قیوردی

ولی سنی بکا کوندردی الحق
که بلسون کندو بی دیو محقق

کوجك تعز بنم علمه زیرا
مخالف کورینور علمکه موسی

حقیقتده دکل بونلر مغایر
اکرچه بری باطن بری ظاهر

ایکیسی بردرر فرقان ایچنده
قموسی بردرر قرآن ایچنده

قمونك سویلدیکی نطق حقدر
ولی فهم ایلمك غایت ادقدر

قمودی هر برینی یراشده سبحان
کله برلو برینه امر سلطان

قمو کل باغ وحدت کللریدر
قمو بلبل آنك بلبللریدر

قو کوکلرك مقصودی اولدر | قوعا بدلرك معبودی اولدر
قونك دللرنده سویلنسان اول | کورینن اول ایشدن اول دینان اول
نیه باقسك قوسی انی سویلر | لسانی یوکر غیسه جانی سویلر
قو محو ایلشلر کندوزینی | اراده یوق بیلوب کندواوزینی
یوز اورمشلر قوفیاضه قرشو | کتوررلرمشام جانه خوشبو
طبایع اوزره هر بری لباسین | کیمش عادتی اوزره قباسین
کیر هر بری بر درلو لباسی | اولور طبعنه کوره هب قباسی
لباسی نندرر بس جمله جانك | دوز بدراول لباسی جانی آنك
عطای پادشاهی اولسه قسمت | ویریلور آدمینه کوره خلعت
قچن آلسه کشی اکننه شالین | باشنه تاج کیر اياغه نعلین
کیر اعضاسنه کوره لباسین | اورر اجزاسنه کوره قباسین
طبع یا اوزره در هب خلق عالم | کیمنك طبعی خوشدر کیمنك کم
عناصردن طوغر کرچه طبايع | اولوردو بدزجهان حلقنه شایع
یوریدر حکمنی بر بر عناصر | بوحالتدن کلور خلقه تنافر
کهی اودکهی بادایلر تغلب | کهی آب کهی خاك ایلر ترتب
نجومك دخی ورادر پرو ریشی | جهان ایچره ایدرلر یازو قشی
بولارك اشلری هب امر حقدر | بونی حق بلین حقدن ایراقدر
آنك امریله رقص ایدر فلکلر | آنك امریله قائمدر ملکلر
آنك امری طوتراشبوجهانی | آنك حکمی طوتر کون ومکانی
کهاول کلدی اندن خلق عالم | ینه حق امریله الله اعلم

❊) نصیحت فی معرفت النفس (❊

ینه بحر حقیقت کورکه نندی | الوب اشکندری عمانه کتدی
ولی ارزوایدر هردم کناره | مراد اوزره هوابولرنه چاره
کزر صاغه صوله اول مردقائق | اولنجه تاهوا اکا موافق
کانیجه ساحله ایلر بیانی | اودریادن عیان ایلر نهانی
اودریاکوهر ینه وارمی راغب | قنی در ینه کرچك وارمی طالب
اوبحرك اولولر اسکندریدر | اولارزیرا حقیقت اریدر
اولاردن صوراودریانك نشانن | اوکات فهم ایله انلرك بیانن
اولاره باقه بوکوزله قولاقله | ابوکوزقوولاق الیوبلری صاقله
کوچکدر بوسنك کوزك قولاغك | انکیچون بولانور هردم دماغك

ارنلرك سوزی غایت اولودر
صاقین کیم سوزلرینی قیلمه انكار
اكر بلدك ایسه برقاچ مسائل
اولاردر یاكبیدرسن قطرهسین
اولارك علمی ویرسه سكا حق
اوتانوردك شول اول بلدیككدن
شودكلو ایلیدك سن خجالت
دیندك بنده بوادنی بلشله
اوزومی بنده برعالم صانوردم
دیدك یوق ایمش علمه نهایت
بتر عبرت سكا موسی برادر
صاقین ارلرسوزینه دل اوزاتمه
حقك نه ارلری وار بوجهانده
اولاری عقلله سن بیلهمزسین
حقیقت اولمدی سكا مقدر
شریعت حكمنه ایله رعایت
حقیقتده بولارك ایكسی بردر
شریعت علمنی بیلك كاهی
ولی اكا بغایت اركركدر
نه لایقدر اوله اطفال آدم
ارنلر سوزینی بونلر بیلهمز
اكا كندوكبی اوغلان كركدر
طیورك یوریسی چیقمز یوادن
اكرچیقسه اولور بی شك هلاك اول
پس ایمدی پركرك ایتمكه پرواز
بولاردن هب نصیحت وارالانه
كل ایمدی اكله حالك ایله انصاف
وار ایمدی اصلنی بیل هر مثالك
كه بو حسه دنیادن حیوان كیدرسن
دوكوب كندواوزوكی لوم ایدرسین

انكیچون انلرك یوزی صوادر
اولارك سوزلرینك هب یری وار
هر علمی اكلایوب اولدكمی كامل
اولار كون كبیدرسن ذرهسین
بیلوردك حالكی اولدم محقق
بیلوردم دیو دعوا قلدیغكدن
ایدیدك كندو نفسكی ملامت
براز بو علمله بوا كلایشله
اولوب نفسمه مغرور طیانوردم
هیچ الله علمنه اولورمی غایت
ایشتدك خضر ایله وصفین سراسر
طوتوب كوز كوره كندك چاهه آتمه
حقك تحت القبابنده نهانده
اولاری بو بیلشله سن بولهمزسین
شریعتدن چیقرمه طشره یه سر
كوزت اداب واركان ایله سنت
شریعتده حقیقت علمی سردر
حقیقت سمتنه ایلتر اوراهی
حقیقت بیلمكه سرور كركدر
ارنلر هیچ اولورلرمی اكا همدم
اوسوزلردن بولار حصه آلهمز
اولار بر برینه یكسان كركدر
قنادی چیقمادن اوچماز اورادن
ایدر كندواوزینی چالك چالك اول
كه تا ایركورمیه چنكال اكا باز
دكل حیوان ایچون انسان اولانه
صاقین بیهوده یره اورمغل لاف
مألنی دخی بیل اكله حالك
واروب دركاه حقده كورنه دیرسن
یرك اعلا ایكن اسفر ایدرسن

سنی بنلکدرر بو بله دوشورن — سنی بنلکدرر بولدن شاشورن

وار ایمدی بیلدیککه هیچ طیامه — صاقن کیم کندی نفسکه ایمانه

نه‌لر چکدی ارنلر تا بیلنجه — بیلوب نفسك دخی حق بولنجه

نه‌لر کوردی بولار بوراه حقده — نه‌لر بولدی بولاردرگاه حقده

نیجه کچدی بولار اشبو صراطی — نیجه بولدی بولار سوزر باطی

نیجه ویردی بولار هر بر جوابن — نیجه اطوارك ایتدیلر حسابن

کوزندیلر بولار میزان شرعی — اولاشدردی بولار اصلنه فرعی

بولار ظاهر شریعت ارلیدر — دخی بونلر حقیقت رهبریدر

معارف کنزی مفتاحی بولردر — جواهر کنجی مصباحی بولردر

بولار قائم مقام مصطفادر — بولارك جسم وجانی پرصفادر

بولاره وار اکر حق ارارسك — بولاره صورا اکر حق صوررسك

بولاری کی صقین ایلمه انکار — حقارتله بولاره باقمه زنهار

بولاره ایله تسلیم کندوزوکی — بولایم دیر ایسك کندو اوزوکی

قچان تنها بولیدی حضرت علی — اوفخر عالمی هم حق رسولی

نه قیلم یارسول الله خبرویر — که تاحق بیلم بکا اثر ویر

دیرایدی یاعلی بیل کندوزیکی — بولورسك حق طانورسین اوزکی

مراتب اوزره در نفسنی بلمك — تفاوت اوزره در کندویه کلمك

شریعتجه بله نفسنی اول — حقیقتجه بیلوب اوله مکمل

بیله کندوبی عابد حق معبود — ایده حق جمیع اشیاده مشهود

که یول یوقدر حلوله اتحاده — حلول واتحاد یوقدر اراده

بولنماز وحدت حقده مغایر — کل امدی حق بیل غیری بی آیر

❊) فی معرفت طبایع العناصر (❊

ولی نفس اوزره در انواع اجناس — طبایع اوزره در بو عالم وناس

عناصردن طبایع ظاهر اولدی — طبایعدن صنایع ظاهر اولدی

عناصر حکمیدر حکم طبیعت — طبیعت حالدر عالمده صورت

اوصورتله مصور جمله عالم — اوهیئتله ملبس جمله آدم

طبایع حالیدر احوال عالم — طبایع فعلیدر افعالی آدم

اون ایکی برج یدی یلدز تمامت — طبایع اوزره طوترلر اقامت

بولارك اوجی ناری اوجی آبی — هواییدر اوجی اوجی ترابی

بولارله دربودنیانك قیامی — بولارله درجهانك هم نظامی

چون قیلسه بونك بری تغلب　　خلل ایلر نظام اوزره تعقب
سکا تقریر ایدرم آنی هردم　　دیرز آدم کبیدر شکل عالم
بوکز خوش اکله غل اشبو مقالی　　بیلنه هر برینك سکا حالی
عناصر حکمیدر دیدك طبایع　　طبایع اوزره ایلرلر صنایع
بولارك قنغسی قیلسه تغلب　　دیدك اولدم فساد ایلر تعقب
باقی ایمدی کور نیجه اولور فسادی　　نیجه ایلر بو عالمده کسادی
سکا تقریر ایدم اول هوایی　　تغلب ایلیوب طوتسه سمایی
اثار روی زمین اوزره اونیزه　　اولور اوراق واشجار ریزه ریزه
دوکر بارنی اشجارك تمامت　　نه یره اوغراسه ویرمز سلامت
نباتاتی حبوباتی سراسر　　قیلور مجموعنی خاکه برابر
اگر انسان اگر انواع حیوان　　اولورلر جمله‌سی سرمست حیران
اگر دریایه ایرسه جناحی　　تحیرده قالور هب جمله ماهی
اوزر فلك اوزره نیجه بادبانی　　ایدر دریایه قربان نیجه جانی
فنا ایلر اولارك رسمنی هب　　اونتدریرر جهانده اسمنی هب
هوایی طبعدر ایمدی بو بادك　　هوادر باعثی اشبو فسادك
ایشتدك بادی پس کل دکله آبی　　نه نك کبیدر آنكده خراب
تغلب ایلدکده طبعی آنك　　بوزر رسمنی اول کهنه دولابك
اثار روی زمینه تیرباران　　ایدر نیجه دیارو داری ویران
ایدر روی زمینی پاره پاره　　برار طاغی اثار طاشی کناره
طوتوب صحرایو زین ایلر تباهی　　هلاك ایلر نیجه کشت وگیاهی
کلورسه اوکونه باغ ایله بوستان　　ایدردو بدز بولاری خاکه یکسان
بوکا بکزر ایشی چوق حاصل آنك　　خلل ویرر نظامنه جهانك
پس ایمدی دکله جانا وصف ناری　　آنکله چوقدرر عالمده کاری
جهانك نار ونوری آفتابدر　　ایشی گاهی عمارت گاه خرابدر
چون اینسه براقلیمه تقرب　　آنك طبعی ایدر کویا تغلب
اوررتیغ جلالی زمینه　　کلورمی طاقت آنك پرتونه
سورز فرزعرصه اوزره او بنادرات　　دیلر شاهی نباتاتی قیله مات
یاقار اوراق واشجاری سراسر　　آلور جوکانی ارواحی برابر
آنك قبضنده در روح نباتی　　آنك بسطنده بولورلر حیاتی
قیلور روی زمینی پاره پاره　　چکر آب وهواسنی کناره

آلور جو کان ایله ابی هوایه — کهی آنی غمام ایله سمایه
نظامنه خلل ویرن جهانك — جلالی سطوتیدر جمله آنك
جمال ایله قچان ایتسه قیامی — بولور عالم جمالندن نظامی
جمالی نوریدر کیم ایلر اشراق — جلالی ناریدر کیم ایلر احراق
بو عالم جسمنك چون جانی اولدر — نجومك جمله سلطانی اولدر
آنك حکمیدر احکامی نجومك — یری واردر خصوص ایله قونك
طوروب هر بری کندی مرکزنده — یوریدر حکمنی دنیا یوزنده
ولی طبعنه کوره ایلر ایشی — که واردر هر برینك بر رویشی
یورویوب دور ایدر بونلر سماده — دونرلر روز وشب یازده شتاده
فلك دورینه کوره دور ایدرلر — کیمسی تیز کیمسی کج کیدرلر
بو اطوار اوزره افلاك طباقی — نجوم بر برینه ایلر تلاقی
تلاقیدن تباینـدن فراوان — ظهور ایلر هزاران شان یزدان
بو بر علمی محیطدر بی نهایه — بشر عقلی بوله مز بوکا غایه
طبیعتده بولار اولدی مخالف — نظامه ایلدی بونلر مرادف
آنکچون ایلاز اشیا تماثل — اولمز انلر بر برینه مماثل
کهی سعد و کهی نحس که معادل — اولور بر برینه دائم مقابل
کهی شدت کهی رخوت که الفت — کهی ظلم و کهی عدل وعدالت
جهان ایجره اولور بونلر نمایان — بو یوزدن کورینور انواع الوان
بو حالات اوزر در احوال عالم — بو اطوار اوزره در افعال آدم
چون آدم نسخهٔ عالم قیلندی — اولان عالمده آدمده بولندی
وجود آدمیده چار عناصر — طبیعتله اولور کاهی مغایر
قیلار هر بریسی حکمنی اجرا — تغلب ایلدکده طبعی تنها
قچان ایرسه حکومت طبع باده — جسد اقلیمنی ویرر فساده
طوتار اعضاء انسانی تمامت — ویررلر عضوینه بردرلو زحمت
کهی باشه کهی کوزه قولاغه — کهی صدره کهی اله ایاغه
نظامنه خلل ویرر وجودك — کمالینه علل ویرر وجودك
قچان ایرسه حکومت طبع آبه — وجودك شهرینی ویرر خرابه
کاور اندنه اعضایه ملالت — قوپار آندنده انواع کثافت
قیلور اعضایی جمله سست و مغلوب — قوای آدم اولوب جمله مسلوب
صرار در کل یوزی و کل بکاغی — طوتیلور آدمك الی ایاغی

فساده ویرر اعضایی تمامت
تغلب ایلسه سلطان آتش
طوتار شهر وجودی اول سراسر
بو آتش اوددر کلدر طبع جاندر
بو اجسادده قچان ایتسه تغلب
آلور قبضنه آب ایله هوایی
یقار باشدن باشه الی ایاغی
پس اجسام برکیدر آب ایله هوایی
بولارك روحی دخی نوردر
نباتیدر بری بری حیاتی
آنکه‌در بو اجسامك قیامی
قچان قیلسه بولار بر بر تخلف
غذا هضم ایلمز اولور معیده
اولور انواع امراض آنده ظاهر
کهی قان غالب اولور کهی صفرا
بولاردن ایلر امراض هب تولد
بیلورسك بونلری براو برنده
بو آدم سر عالم اولدوغیچون
بنده اجزای عالمدر دواسی
که واردر هر نباتك برمزاجی
وجود عالمه ایلر اشارت
وجود عالمه بکزر بو آدم
حقیقت بر بر ینه متحددر
کورعالمده اولان جار عناصر
نیجه عالمده حکم ایدرسه آنلر
چون عالمدن قورلشدر بناسی
نیجه کلور بو عالمدن عناصر
معادنه کلور امر الهی
چقار انواع الوان نباتات
بولار مکتوم ایدی رحم زمینده

بغایت کوجدرر اندن سلامت
وجوده حکم ایدر فرمان آتش
یاقار اعضا واجزایی برابر
بو اجساد اوزره اول شمس جهاندر
خلل ایلر بو اجسامده ترتب
یقار اوده هب اعضایی قوایی
قور یدراغزی دیلی هم دوداغی
آنك روحی کبیدر ایکی همزاد
بولارله جمله اجسام پایداردر
بری ربانیدر ویرر ثباتی
آنکه‌در بو اعضانك نظامی
کاور اعضا واجسامه تکلف
مرضلر ظاهر اولور کیده کیده
کور بنور بر برینه مغایر
کاهی بلغم اولورهم کاهی سودا
قالور اعضا اواجسامده تفرد
ولی حکمت ندر بیل هر برنده
بو امراض جمله آندن کلدیکیچون
نباتات ومعادندر شفاسی
مرضینه کوره ایلرلز علاجی
بو عالم آدمه قیلور بشارت
وجود آدمه بکزر هم عالم
آنکیچون بر بر ینه مستنددر
وجود آدمیده کلدی برابر
ایدر آدمده هم اول احکمی بونلر
هم عالمدن کاور نشو ونماسی
وجود ادمیده دکله بر بر
بترآنده نیجه کشت وکیاهی
اولور انواع اثمار حبوبات
بولاری نفخ حق ایلدی زنده

ایشیدوب صوت صورین آفتابك
تولد ایلر اندن بونبـا تات
کل ایمدی جمله دن بغدای دکله
اکا کوره قیـاس ایت سائرینی
پس ایمدی تخمنی خاکه اکرلر
یاتور خاکده ولی آب ایرمینجه
پس ایمدی قار یشیجق آب ترابه
آچار صدرینی تخمك چونکه کرما
ایدرلر آب ایله باد پرورشی
چیقـار سنبله دن هم نیجه دانه
چوشمسك نشئه سی آبك هواسی
ایدرلر پرورشـی مهربانه
ندن آلدی اودانه پرورشی
قولاق ایله کوزایله خوش نظر قیل
بلی دیرسین بوکا بوجسم آدم
ولی دونر کیروسن شك ایدرسك
نه که دیدم سکا خوش اکلادکمی
او بغدای دانه سینه چار عناصر
او بغدایی اوکودوب نان ایدرلر
یدکده هضم ایدر انی معیده
کبد جذب ایلر اونانك لطیفن
کبدده خون اولوب ایرر عروقه
بوخوندن ارتار اجزا وقواسی
منی اولور دخی باقی قلان خون
انار رحمـه کلدکده او جوهر
منی دن قوریلور جسمك اساسی
تمام اولیجه اول جسمك بناسی
قچانکیم کلسه دنیایه وجودی
انانـنك یدوکی درلو نعمت
اولور معصومه اندن سود غداسی

اچار آب ایله رحمن ترابك
دخی اشجار واثمـار وحبوبات
نه رسمه یتشور اوصـافن آکله
قو نعمتـلرك کورهر برینی
سـوررلر برینی زحمت چکرلر
اکا اول آب ترایر کور نیجـه
اولور نفخ امری اولدم آفتـابه
اولور روی زمینده سبزه پیـدا
اوزار کوندن کونه آنك قیشـی
پس اندن منتظر اولور زمانه
اولور اول سبزه نك نشوونماسی
ایر یشنجه کمـالینـه اودانه
ندن ایردی کماله آنك ایشـی
وجودك کوهرینی بر کوزل بیل
یرادلدی بوچار عنصرله محکم
نیجه کیردی بوجسمه دیرسـك
بو دیدکلریمی خوش دکلدکمی
نیجـه کیرر دیدم یرنده بر بر
اونانی دائمـا یوب کیدرلر
معیده ده اولور طبخ کیده کیده
سوررلر آشـغه آنك کثیفن
ایدر اعضـا واجزایه لحوقه
بو خوندن اولور اعضانك نماسی
اتا صلبنده اولوردر مکنون
قاریشور بر برینـه ایکی کوهر
پس اندندر وجودك هب بناسی
دمادم نافه دن خوندر غداسی
هماندم کسیلور خونك ورودی
غدا اولور ایکیسنـه تمـامت
یوب کوندن کونه ارتر نماسی

جهانده درلو نعمتلر سراسر
کور انسان وجودینه برابر

زهی عزت زهی دولت زهی شان
بو الطافی بلامز غافل انسان

دخی انواع حیوانات نه کیم وار
بو انسانه مسخر چار ناچار

اکرانسی اکروحشیه یکسان
بنی آدم تصرف ایلر ای جان

کیمسنه بنوب سیران ایدرلر
کیمنه یوك اوروب آلوب کیدرلر

عربه چکدیرلر کیمسنه
قتی پرسوکدوررلر کیمسنه

پیشیروب کیمنك اتنی ییرلر
کیمینك پوستینی آلوب کیرلر

طیور ایله وحوشی صید ایدرلر
کیمین برلر کیمنی قید ایدرلر

کیمینی حبس ایدرلر بر قفسده
کیمسنی طوتارلر بالاوپسده

کیمینك بو بونه زنجیر طاقارلر
کیمنی اوینادوب اکا باقارلر

اکر بری اکر بحری تمامت
قیلور دعوات انسانه اجابت

اکر اشجار اکر احجار سراسر
طوتار احکام انسانی برابر

بولارده آدمه خدمت ایدرلر
بولارده آدمه الفت ایدرلر

بولار حال ایله ایلرلر اطاعت
بولار حال ایله ایلر استقامت

بولاردن یاپیلور بونجه بنالر
بولار یاپیلور کوشك وسرالر

اکر اغاج اکر کریج اکر طاش
بولار خدمتده درجمله قوری یاش

نه کیم وارسه جهان ایچنده حاصل
حقیقتده اولور انسانه واصل

بنی آدم مکرمدر قودون
بنی آدم معظمدن قودون

بنی آدمده کرمنا عطاسی
قوردی حق غیری به اتمه قیاسی

پس ایمدی آدمك سری او کشیدر
ولی اول سری بیلمك خیلی ایشدر

اوسری بیلکه آدم کرکدر
اوسری آدمه محرم کرکدر

دکل صورتده آدم جان کرکدر
دکل حیوان اکا انسان کرکدر

کور نورصورت آدمده حیوان
بولنماز بیکده بر انلرده انسان

بو انسان دیدیکم حق ارلریدر
طریقتده حقیقت پیرلریدر

شریعتله طوتارلر حقه راهی
معارفدر بولارك جلوه کاهی

پس انسان منزلی بوجه مقامدر
بو انسان محفلی دار السلامدر

بو حکمت بحرینی قیوب کچه لوم
بو سرك غورنه پرسوز آچه لوم

خلایق خلقتن تقریر ایده لوم
اولارك مشربن تحریر ایده لوم

بیلینه تا که حیوان ایله آدم
خلایقدن بیلنورهم ایو وکم

(* بیان طبیعت آدم انموذج طبیعت عالم *)

بنه بحر عنایت جوشه کلدی ‌ ‌ ‌ بنه فیض هدایت جوشه کلدی
تموج ایلدی بحر حقیقت ‌ ‌ ‌ تمیز ایتدی اسرار هویت
نهاد آدمیده اولدی پیدا ‌ ‌ ‌ طبیعتله بولار اولدی هویدا
که برآدمینك طبع خاصی ‌ ‌ ‌ اولوبدر کندی جسمنك قیاسی
نه وار ایسه جهانده طبع الوان ‌ ‌ ‌ بولینور جمله‌سی آدمده یکسان
قو انواع حیواناته آدم ‌ ‌ ‌ مشابهدر طبیعتله ایوو کم
عناصر حکمیدر چونکیم طبیعت ‌ ‌ ‌ ایدر هر عنصرك حکمنجه عشرت
کیمی آتش کبی اولور غضبناك ‌ ‌ ‌ کیمی مسکنتده صانه‌سین خاك
هوایدر کیمی یل کبیدر ‌ ‌ ‌ کیمی آقار کزر برسیل کبیدر
بو خلقت اوزره‌در پس جمله حیوان ‌ ‌ ‌ بو اخلاق اوزره‌در پس نیجه حیوان
کیمی ارسلان کیمی قپلان طبیعت ‌ ‌ ‌ کیمی پارس و کیمی سرتلان طبیعت
کیمی قورد کیمی آیی سیرت ‌ ‌ ‌ کیمی کلب کیمی کدی طبیعت
کیمی میمون کیمی دلکی صناعت ‌ ‌ ‌ کیمی پیل کبی هیبتلو خلقت
کیمی دوه کیمی آت کیمی خردر ‌ ‌ ‌ کیمی جاموس کیسیده بقردر
قیون کچی بولار کبی نه که وار ‌ ‌ ‌ بولینور آدمیده طبعی ای یار
وحوش ایله طیورك خلقتی هب ‌ ‌ ‌ بولینور آدمیده سیرتی هب
کیمنك طبعی شیطانی در ای جان ‌ ‌ ‌ اگرچه کورینور صورتده انسان
کیمی حوری کیمی ملك طبیعت ‌ ‌ ‌ کیمی انسان طبیعتدر حقیقت
قیامت ظاهر اولدقده بو اسرار ‌ ‌ ‌ ظهور ایلر اودمده چار ناچار
اودمده ایچی طیشه چوررلر ‌ ‌ ‌ که هرکس نیدوکن اولدم کورلر
بو اولورلر خلقتی اوزره قیاسین ‌ ‌ ‌ کیررلر سیرتی اوزره لباسین
شولر کیم کندوبی انسان صانورلر ‌ ‌ ‌ کوروب حالنی اولدم اوتانورلر
بو دنیاده ظهور ایتدی بو اسرار ‌ ‌ ‌ بونك حقنده در آیات و آثار
دیلدی مائده چون قوم عیسی ‌ ‌ ‌ کوروب ایمان کتور مینجه ترسی
دیدی حق انلره کونوا قرده ‌ ‌ ‌ والخنازیر دیدی داخی اوراده
اولوب صورتلری اولدمده تغییر ‌ ‌ ‌ کیمی آیی کیمی میمون وخنزیر
بیوردی یوم تبلی دیو اول حق ‌ ‌ ‌ سرائر آشکار اولور محقق
بیوردی حق رسولی فخر امت ‌ ‌ ‌ قچانکم اولیسر روز قیامت
اوله هر بر نهاد آدم هویدا ‌ ‌ ‌ برز صورتله کله انده شکلا
اوله صورتلری جمله مغایر ‌ ‌ ‌ کله روزی جزاده بویله برابر

احسن تقویمی چون بلدیلر   هم انسان رتبسنه کلدیلر

خدا سوردی بولاری سافلینه   قودی بردر او صورت هر بریسنه

بولارك لایقی دراشبو صورت   بو پرده پس بودر معنای حکمت

بولارك دوری برعکس اولدی بی شك   بولرك سیری برعکس اولدی بی شك

نیجه سی طوتدیلر طبع نباتی   نباتات ایله ایتدیلر ثباتی

پس انسان منزلی براوز که کاندر   بونك قدرین بلن جان ایچره جاندر

سعادت اهلیدر عالمده شول جان   اوله صورتده هم سیرتده انسان

حقیقت عالمك سلطانی اولدر   جهانك هم مه تاباتی اولدر

کوکللردردینك درمانی اولدر   جمیع جانلرك جانانی اولدر

آنك جسمی جهان ایچنده جاندر   اگرچه چشم اعیاندن نهاندر

حیاتدر عالمه آنك حیاتی   بولارله در جهانك هم ثباتی

بولارك حسن اخلاقی تمامت   خلایق کوکلنه ایلر سرایت

اگرچه صورتا حکم عناصر   ظهور ایلر بولارده جمله بر بر

ولی عدل ایله ایلر استعانت   که تا لطف ایله ایده استقامت

ظهور ایتسه بولارده طبع ناری   ظهور ایلر همان عشقك خماری

بولارك آتشی عشق خدادر   بو آتش انلره هردم غدادر

بولار عشق خدا پروانه سیدر   انکیچون عشق اودینه یاناسیدر

بولاره سر حضرت اولدی معکوس   بولارده نور حقه اولدی فانوس

بولاره کورینان انوار حقدر   او نوری کورمیان حقدن ایراقدر

بولارك شمعنه پروانه عشاق   بولارك جمعنه دیوانه عشاق

بولارك شعله سندن نورالورلر   اولارده نوره مستغرق اورلر

بولارك صحبتی نور صفادر   بولارك الفتی عینی وفادر

بولاردر عالمك نور وضیاسی   بولارله درجهانك روشناسی

معمار قدسه سورن بونلر کلامی   بولارویرر جهان ایچره نظامی

شب جهلك بولاردر شمع چراغی   بولاردر کوسترن قاره بی اغی

ظهور ایتسه بولارده طبع بادی   محبتده ویررلر عدل و دادی

محبتدر بولارك هب هواسی   محبتدر بولارك هم غداسی

ازلدن چون بولار محبوب حقدر   محبت بونلره هردم سبقدر

بولارك نفخه سی معنای صوردر   بولارك نفخه سی ما فی الصدوردر

بولار عیسی نفسدر بو جهانده   دیریلور نیچه جانلر قبرتنده

بولار جان بلبلان جسم قفسده او چورز آسمانه بر نفسده
بولاردر خضر همت كائناته ایرشدرر نجه خلق نجاته
بولارك نطق حق انفاسی دائم بولارك ذكری حق اسماسی دائم
بولار حقی اكالر هر نفسده دكل بونلرده غیری هوسده
تخلقدر بخلق الله تمامی بولارك حسن خلقدر هر كلامی
بولارك حسن خلقدر قولی فعلی قلوب ایلر بولاره جمله میلی
كوكل معماریدر بونلر جهانده یاپارلر قلب ویرانی بر آنده
بولار هیچ كیمسه نك قلبنی یقمز بولار بر نسنه یه هیچ اكری بقمز
بولار رفق ایله سویلرلر كلامی بولار هب خوش طوتارلر خاص و عامی
سلامتدر بولاردن جمله مخلوق امیندر خلق بولردن آزاكر چوق
اكر انسان اكر حیوان تمامت بولاره بولدیلر جمله سلامت
بولاردن مار و مور انجندیلر بولار كم خوبی خوی ایدندیلر
اسر كرلر بولار خلق جهانه بولاردن كیمسه لر ایرمز زیانه
بولر رحمتدر عالمده سراسر بولار مردان حقدر ای برادر
بولارده بو قدر نفسك هواسی بولاردر دینده حقك اولیاسی
ظهور ایتسه بولارده طبع آبی صناسین جوش ایدر كوثر شرابی
بوده فیض اولور باران حكمت بولردن زین اولور كاشان حكمت
بولاردر ساقی باقی حقیقت بولار مست ایلر عشاقی حقیقت
بولاردر معرفت جامن صونانلر حقیقت بحرینه غواص درانلر
بولاردر كوهرك كانن بیلنلر بولاردردر و مرجانی بولانلر
بولارك سوزلری آب حیاتدر بولارك مشربی قند نباتدر
اقار صو كبیدر بونلر تمامت دمادم دوست ایلین ایلرزیارت
بولارك آب رویندن بو عالم آلور نشو و نما الله اعلم
بولار حق رحمتیدر كائناته انكیچون كلدیلر بو ممكناته
ظهور ایتسه بولارده طبع خاكی زمین اوزره اورولر روی پاكی
ركوع ایدوب قیلر بونلر سجودی حقه اثبات ایدر جمله وجودی
بولارك ایشلری دائم خضوعدی بولارك عادتی دائم خشوعدر
بولار پیرلر كبیدر مسكنتده ولی عرش كبیدرلر میمنتده
بولارك قلبی عرش اللهدر ای جان بولارك قلبی بیت اللهدر ای جان
بولارك روحیدر پس روح الارواح بولارك جسمدر سلطان اشباح

بولار در مقصد لولاك آدم　　بولاردر رامت سلطان عالم
بولاردر منبع اخلاق حضرت　　بولاردر مخزن اسرار وحدت
بولاردر نائبی فخر جهانك　　بولاردر راغبی هم مصطفانك
بولارك حسن خلقی وصف اولنمز　　بولارك خلق غیریده بولنمز
بولار بنلك حجابندن كچوبدر　　بولار وحدت شرابندن ایچوبدر
بولار سنلكله بنلك بیلمز ای جان　　بولار دائم اولولرلر خاكه یكسان
بولار جنك وجدال اتمز جهانده　　اولار حرب وقتال اتمز جهانده
بولاردر وكنلره ارقه طوتارلر　　بولار سوكینلره كوله باقارلر
بولار هر كمسه‌كه ایلك ایدرلر　　طریق مستقیم اوزره كیدرلر
بولار دنیایه رغبت ایلمزلر　　بولار دنیایه خدمت ایلمزلر
بولاره خدمت ایلر اهل دنیا　　حقیقت بونلرك دنیا وعقبا
بولار حقیله ایلرزندكانی　　بولاره ویردی حق ایكی جهانی
حقیقتده بولاردر كامل انسان　　انكچون ایلدی حق بونجه احسان
تمنامز بودر باری خدادن　　آیرمسین بزی باب رضادن
قیله اخلاق انسانیده كامل　　اوله‌رز حسن اعمال ایله عامل
آلهی سن دعامز مستجاب ایت　　بكلی حالمزی مستطاب ایت
دوشورمه كوكلمزی ماسوایه　　كوكل ویرمیه‌لم نفس وهوایه
كه سنسین عالمك هب قبله‌كاهی　　كه سنسین پادشاهلر پادشاهی

(☼) فی معرفة عقل كلی وعقل منبه وعقل معاد وعقل معاش (☼)

طلوع ایتدی ینه مهر عنایت　　مدار اولدی اكا برج سعادت
كوروب مهتابك استقباله كلدی　　كواكب جمله اقباله كلدی
بولاره فیض اولندی نور وحدت　　بولاره بخش اولندی وصف حكمت
مظاهر دوشدیلر اسمایه بونلر　　مغایر دوشدیلر افعاله بونلر
انكچون اختلاف اولدی هویدا　　انكچون درلو حالت اولدی پیدا
كواكب مظهریدر چونكه اشخاص　　مخالف ایلدیلر عام ایله خاص
سعادتله شقاوت ظاهر اولدی　　قوصورنله سیرت باهر اولدی
عقول افهام بولار طوتدی طبیعت　　بولار چار عنصر اوزره‌در حقیقت
بریسی عقل كل سلطان كلدر　　بری عقل منبه اكا قولدر
بریسینك ادی عقل معاددر　　بریسیدر معاش ایشی فساددر
جهانك آفتابندن حقیقت　　طوتارز بو عقل كل دائم طبیعت

انكچون ايلر اول اجسامی تنویر   انكچون ايلر اول ابدانی تطهیر

كوكلر دەپنار آنك چراغی   او لر كوكلدر انجق دوراغی

انكچون اولديلر حقده عوارف   اولاردن فیض اولور بونجه معارف

ولی عقل منبه باده بكزر   كوكلر باغنی اول تازه ایلر

منبهدر الان بوی محبت   آنك اهلیدرر اهل طریقت

اویاردی خواب غفلتدن اولاری   كوردی انلره وحدت سرايی

یونولده قویدیلر بس باش وجانی   ایدوب مقصود اصل بی نشانی

بولاردر عاشق دیدار مولی   بولاردر طالب مطلوب اعلی

پس اكله اصلنی عقلی معادك   اكر بلمك ایسه شاها مرادك

عوام عقلیدر اول تمیزی یوقدر   انكچون خیری آزدر شری چوقدر

انكچون سیله بكزر هر رویشی   ایدر اول هر اوكینه كلان ایشی

بوعقلك صاحبی حیوانه بكزر   اكرچه صورتی انسانه بكزر

انكچوندر بولار دنیایه مائل   انكچون اولدیلر هر رنجه قابل

طوتیدق دیو دنیا دولتنی   چكرلر بونجه دنیا محنتنی

پس ایمدی اكله غل عقل معاشی   بولارك هپ فساددر جمله ایشی

معاش اهلندرر مشرك منافق   اولاردر آتش سوزانه لایق

بوردر عقل شیطانی جهانده   بولار چوق اولیسر آخر زمانده

بولار اتباعیدر دجالك ای جان   بولار قطاعیدر ابرارك ای جان

بولاردر معنیده یأجوج ومأجوج   كه اسكندر بولاری قیلدی مفلوج

بولارك عقل كل اسكندریدر   عقولك سرتسر اول سروریدر

بودر اجالده اوصافی عقولك   نوفر عیدر حقیقتده اصولك

بوعقل كل ایله عقل منبه   بولار كویا ملكدر روحه تشبیه

بولار علویدرر الهامه قابل   بولاردر فیض فیاضه مقابل

معا داولدی طوتدی منزل   نه خود اعلانه اسفل اولدی محفل

ایكی وجه ایله ایلرزندكانی   ولی منزل ایدنمشدر میانی

منبه اصلنه كاه رغبت ایلر   معاش اهلیله كاهی عشرت ایلر

برنده بونلرك ایتمز ثباتی   تلونده دراوصاف وصفاتی

دیلرسك اوله سین بحر حقیقت   بوذاتینك سوزینه ایله رغبت

(بو پرده ختم اوله ذاتی كلامك)   (مبارك اوله احبابه نظامك)

(اوزاتمه سوزیكی كل ایله كوتا)   (كورنلر دیه لر تا بارك الله)

(حمد)

حمدا لمن تجلى بذاته لذاته فى ذاته ❊ وتدلى عباده الموحدين بجمال صفاته ❊ وصلاة وسلاما على من ايده الله تعالى باظهر معجزاته ❊ وعلى آله واصحابه الذين حكموا بشريعة الله تعالى وعملوا بمحكم آياته ❊ بعدذا اشبو ديوان بلاغت رسانك طبع وتمثيلى ❊ سايهٔ كردون پايهٔ حضرت شاهانه‌ده اشبو كتاب مستطاب رسيده ختام اولەرق عن ابتداى صفر الخير لسنة تسع ثمانين ومأتين والف

مم

م